ΤΕΥΧΟΣ 4ον ΑΘΗΝΗΣΙ 15η ΙΟΥΝΙΟΥ 1908

Νέος

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ

ΠΙΡΙΟΔΟΣ Γ'.—ΤΟΜΟΣ Θ'.—ΕΤΟΣ 19

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 16
Ἐξωτερικοῦ φραγ. 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ
ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ
Ὁδὸς Σωκράτους ἀριθ. 2
(Ὄπισθεν τοῦ Βαρβακείου)

ΤΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ ΚΑΙ Η ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΤΗΣΙΣ

(Συνέχεια· ἴδε προηγ. φύλλον)

ΠΡΟΣΠΑΘΗΣΩΜΕΝ ἤδη νὰ ἐφαρμόσωμεν τὴν στοιχειώδη θεωρίαν τοῦ χαρταετοῦ, ἣν περιεγράψαμεν εἰς τὸ ἀερόπλανον, διὰ τῆς κατασκευῆς πελωρίου κυψελώδους συστήματος Χαργράβ καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ νήματος δι' ἐλαφροῦ κινητῆρος, περιστρέφοντος κάθετόν τινα ἕλικα, ὃν ἀδιακρίτως δυνάμεθα νὰ τοποθετήσωμεν ἔμπροσθεν ἢ ὄπισθεν τῆς συσκευῆς μας ταύτης.

Ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ μέγας οὗτος χαρταετός, (ἀερύπλανον πλέον ἤδη), ἀφιέμενος ἐν πλήρει ἐλευθερίᾳ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ κινητῆρός του, ἄρχεται διατρέχων ταχέως τὸ κενόν. Κατ' οὐδὲν θὰ διαφέρῃ τοῦ χαρταετοῦ ἢ κατὰ τὴν ἐλευθερίαν, καθόσον ἀντὶ νὰ συγκρατῶμεν αὐτόν, τρέχοντες, ἵνα ἀμφιταλαντεύεται ἐπὶ τῶν ἐναερίων στρωμάτων, ὅπως κατὰ φυσικὴν συνθήκην αἰωρῆται, ὁ κινητήρ του θὰ τὸν ἕλκῃ ἢ θὰ τὸν ὠθῇ καὶ ἐὰν παρ' αὐτῷ τοποθετηθῶμεν ἔν τινι σκαφιδίῳ, θὰ μεταφέρῃ καὶ ἡμᾶς ἐν τῷ κενῷ. Ἐὰν ὁ ἄνεμος δὲν ἔλθῃ πρὸς τὸ ἀερόπλανον, τοῦτο βαδίζει πρὸς αὐτό.

Τί δὲ συμβαίνει ἐπὶ τοῦ προκειμένου; Τὸ ἀερόπλανον διαρκῶς τείνει ὑπὸ τῆς περιφήμου συνισταμένης νὰ πέσῃ, ὡς εἴδομεν προγενεστέρως· ἀποτελεῖται δ' ἐνταῦθα ὑπὸ τῆς ἐπαισθητῆς ὁριζοντείου διευθύνσεως, ἣν ὁ κινητὴρ τείνει νὰ προσδώσῃ τῷ μηχανήματι, ὡς καὶ ὑπὸ τῆς καθέτου διευθύνσεως, ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, ἣν ἡ βαρύτης ζητεῖ νὰ τῷ ἐπιβάλῃ. Εἶναι λοιπὸν μᾶλλον κεκλιμένη πρὸς τὰ ἔμπροσθεν ἢ ἐν τῷ χαρταετῷ.

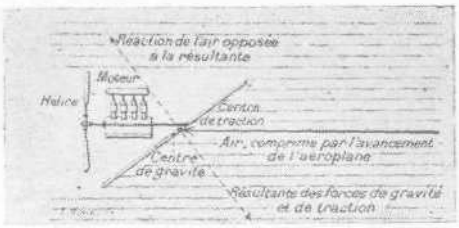

Σχῆμα δεικνῦον τὴν συνισταμένην, ἥτις, ἀφ' ἑνὸς τείνει νὰ φέρῃ τὸ ἀερόπλανον πρὸς τὴν γῆν καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἀντενέργειαν τοῦ ἀέρος, ἥτις ἀντιτίθεται εἰς τοῦτο.

Ἵνα εὕρῃ τὸ ἀερόπλανον τὴν ἐν τῷ ἀέρι ἀντενέργειαν, ἥτις τῷ ἀπαιτεῖται κατὰ τῆς φοβερᾶς ταύτης συνισταμένης, ὑποχρεοῦται νὰ ὠθῆται ταχέως ἐπὶ τῶν ἀπελπιστικῶς ὑποχωρούντων στρωμάτων τοῦ ἀέρος, ἅτινα βάλλει μετὰ τόσης μεγαλειτέρας γωνίας συμπτώσεως, ὅσης μεγαλειτέρας ἀντενεργείας τῇ ἀπαιτεῖται, ὅπως στηριχθῇ ἐπὶ μεγαλειτέρου ἀναγκαιοῦντος αὐτῇ στρώματος ἀέρος, ἵνα ὑπὸ τούτου ἀχθῇ. Ἀλλά, ἐὰν παραβάλωμεν τὴν ἀδράνειαν τοῦ ἀέρος πρὸς τὴν στερεοῦ τινος σώματος ἢ καὶ πρὸς ρευστοῦ τινος, οἷον τοῦ ὕδατος, αὕτη ἔσεται ἄκρως μικρά, διότι μόλις τὸ ἀερόπλανον βαρύνει ἐπί τινος στρώματος ἀέρος, τοῦτο ἐκφεύγει, ἀφοῦ τῷ παρέξῃ ἐλάχιστον στήριγμα μόλις ἐν διαστήματι ἐλαχίστου κλάσματος δευτερολέπτου.

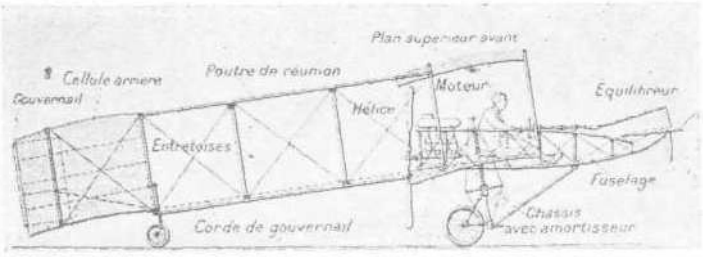

ΤΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟΝ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΝ ΚΑΙ ΔΕΛΑΓΡΑΝΖ

Ἐν τούτοις ἐδῶ ἔγκειται τὸ πᾶν, ἐπὶ τῆς στάσεως τῆς κλασματικῆς ταύτης μονάδος, ἥτις εἶναι ἐπαρκὲς στήριγμα, κοθόσον ἐπαναλαμβάνεται διαρκῶς προστιθεμένη, τὰ κλάσματα δὲ ταῦτα ἀποτελοῦν ἔρεισμα σταθερὸν διὰ τῆς ἐπαναληπτικῆς φορᾶς τοῦ κινητῆρος τοῦ ἀεροπλάνου. Τοῦτέστιν, ἀδιακόπως τὰ μόρια τοῦ ἀέρος ὠθοῦνται ὑπὸ τῶν προσχωρουσῶν ἐπιφανειῶν τοῦ ἀεροπλάνου, προσδίδοντα ὅμως ἑκάστοτε μικρὰν τάσιν ἀντενεργείας πρὶν ἢ ἀφανισθῶσιν, ἀδιακόπως δὲ ἕτερα μόρια τοῦ ἀέρος πλήττονται, πιέζονται, χρησιμοποιοῦνται καὶ ὠθοῦνται ὄπισθεν τοῦ προβαίνοντος οὕτω ἀεροπλάνου. Τοιοῦτος ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ὁ ἐνοέριος μηχανισμὸς τῆς ἀεροπλοΐας τοῦ ἀεροπλάνου, ὅπερ στηρίζεται ἐν τῷ ἀέρι χάρις τῇ ἑαυτοῦ ταχύτητι, καθόσον ὅσον τὸ ταχύτερον βαίνει, τόσον μικροτέρα ἔσεται ἡ γωνία τῆς προσβολῆς ἣν κέκτηται καὶ πλείω δύναται νὰ κλίνῃ ὁριζοντείως, διότι περισσότερον καταλαμβάνει τὴν ἀδράνειαν τοῦ ἀέρος καὶ εὑρίσκει ἐπὶ τῶν ρευστῶν στρωμάτων διαρκὲς σημεῖον στηρίξεως. Καὶ τουντεῦθεν ἐννοεῖ τις διατί, εἰς δεδομένην κίνησιν τοῦ κινητῆρος, ἀντιστοιχεῖ γωνία τις προσβολῆς, ἥτις ἐπιτρέπει τῷ ἀεροπλάνῳ νὰ βαίνῃ κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν πρὸς τὸν ὁρίζοντα, χωρὶς οὔτε ν' ἀνέρχηται, οὔτε νὰ κατέρχηται· τὰ δ' ἐναέρια στρώματα ὑποχωροῦν συνθλιβόμενα τὰ μὲν ἐπὶ τῶν δέ, ἅμα τῇ διαβάσει του καὶ ἀρκεῖ τὸ ἀεροπλάνον νὰ φέρηται ἐπὶ νέων στρωμάτων μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος, μεθ' ἧς τὰ παλαιὰ ὑποχωροῦν, ἵνα διαρκῶς διατηρῇ τὸ αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ἀέρος ὕψος. Εὑρίσκεται πρὸς ἀνάλογον περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐπὶ ἀπεριορίστου κεκλιμένου τάπητος, ἄτομόν τι βαδίζει ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος, μεθ' ἧς θὰ ἐκυλίετο ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, ὅτε οὐδόλως θὰ μετέβαλλεν ὕψος· καὶ ἐὰν ὁ τάπης οὗτος ταυτοχρόνως καὶ ὁλόκληρος μετεφέρετο ἐν τῷ κενῷ δι' ὁριζοντείου κινήσεως, τὸ ἄτομον ὁμοίως θὰ μετεκομίζετο ἐξ ἑνὸς μέρους εἰς τὸ ἕτερον, χωρὶς νὰ μεταβάλῃ ὕψος.

Δυνάμεθα ὁμοίως νὰ παρομοιάσωμεν τὸ ἀεροπλάνον πρὸς αὐτοκίνητον ἐναέριον, ὅπερ ἀνέρχεται κλιμακοειδῆ ἀνωφέρειαν ἐσαεὶ ὑποχωροῦσαν ὑπ' αὐτό. Ἐκ τούτου δ' ἐξάγεται, ὅτι, ἐὰν ἡ γωνία τῆς προσβολῆς εἶναι πολὺ μεγάλη καὶ ἡ διδομένη τῷ μηχανήματι ταχύτης ὑπὸ τοῦ κινητῆρος εἶναι ἐπίσης μεγάλη, ἡ ἀντενέργεια κατὰ τῆς συνισταμένης τῆς πτώσεως δύναται νὰ ᾖ ὁμοία, ἡ δὲ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ταύτης τῆς ἀντενεργείας ἀνυψόνει τὸ ἀεροπλάνον.

Ἀποδεχόμενοι ὅθεν, ὅτι ἡ δύναμις τοῦ κινητῆρος δὲν ποικίλλει, ὁ ὁδηγὸς τοῦ ἀεροπλάνου θὰ δύναται, κατὰ τὴν κλίσιν, ἣν πρόκειται νὰ δώσῃ τῇ συσκευῇ του, εἴτε νὰ ζητήσῃ εἰς τὸν ἀέρα ἀντενέργειαν, ἥτις νὰ ἰσορροπῇ ἐπακριβῶς τὴν δυσάρεστον συνισταμένην καὶ τότε ἡ πλεονάζουσα δύναμις τοῦ κινητῆρος θὰ χρησιμοποιηθῇ τὸ ταχύτερον εἰς τὴν πρόωσιν τῆς συσκευῆς καθ' ὁριζοντίαν διεύθυνσιν, εἴτε νὰ ζητήσῃ τῷ ἀέρι ὑπέρβασιν τῆς ἀντενεργείας κατὰ τῆς συνισταμένης ταύτης καὶ τότε ἡ ὑπέρβασις αὕτη τῆς ἀνυψωτικῆς δυνάμεως θέλει ὠθήσῃ τὸ ἀεροπλάνον εἰς μεγαλείτερον ὕψος.

Σημειωτέον, ὅτι τὰ φαινόμενα ταῦτα, οὕτω πως διατυπούμενα, εἰσὶν ὅλως ἴδια τῷ ἄκρως εὐκινήτῳ τούτῳ ρευστῷ, ὅπερ καλεῖται ἀήρ. Ἐν τινι διαμέσῳ, ὅπου τὰ μόρια ἔχουσι τάσιν πολὺ ἥσσονα πρὸς ὑποχώρησιν καὶ δὴ ἐν ἐλαφροτάτῃ πιέσει, ἐν διαμέσῳ στερεῷ, οἷον ὁ μολακὸς κηρός, ἐν διαμέσῳ ρευστῷ μάλιστα, ἡ ἐλαχίστη κλίσις τῆς ἐλαφρᾶς σχεδίας ἣν ὠθεῖ ὁ κινητήρ μας θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα ν' ἀνυψώσῃ ἢ ἀναβιβάσῃ διαρκῶς τὸ σύνολον πρὸς εὐθεῖαν κεκλιμμένην γραμμήν. Διότι, ἐπαναλαμβάνω, διὰ τῆς ἀκαταπαύστου ἀνασκαφῆς τῶν ἐναερίων μορίων, τὸ ἀερόπλανον ἵπταται εἰς ὅσον θελήσῃ τις ὕψος. Ἡ δὲ ἀναγκαιοῦσα πρὸς ὑποστήριξιν ἀετοῦ ἐργασία εἶναι ἡ ἀπαιτουμένη πρὸς ἀδιάκοπον μετατόπισιν τῶν ἐναερίων στρωμάτων· δύναται δὲ αὕτη νὰ ᾖ ἀσθενεστάτη, ὁπόταν τὸ μηχάνημα βαίνῃ ταχύτατα, σχεδὸν κεκλιμένον, ἀλλὰ πασιφανῶς οὐδέποτε θὰ ἠδύνατο νὰ ᾖ μηδαμινή.

* * *

Τὸ ἔναντι ἡμέτερον σχῆμα παρίστησι σχηματικῶς τὸ ἀερόπλανον τῶν ἀδελφῶν Βουαζέν, κατασκευασθὲν εἰς δύο ἀντίτυπα παρόμοια, ἓν διὰ τὸν κ. Ἐρρῖκον Φάρμαν καὶ τὸ ἕτερον διὰ τὸν κ. Δελαγράνζ, οἵτινες ἐναλλὰξ τὰ ἐδόξασαν διὰ τῆς βραβεύσεώς των εἰς ὅλους τοὺς περὶ τὴν ἀεροπλοΐαν γενομένους ἀγῶνας.

Ὡς φανερόν, τὸ ἀερόπλανον τοῦτο συνίσταται ὑφ' ἑνὸς ἱπταμένου μέρους καὶ ἑνὸς μηχανικοῦ. Τὸ προωρισμένον μοναδικῶς μέρος νὰ δέχηται τὴν ὤθησιν τοῦ ἀέρος, ἐφ' οὗ θὰ βαίνῃ διαρκῶς τὸ μηχάνημα κατεσκεύασται σχεδὸν, ὡς ἐν τῷ κυψελλώδει χαρταετῷ, ἐκ δύο ἐμπροσθινῶν σχεδιῶν (ἐπιφανειῶν) μιᾶς ἀνωτέρας καὶ μιᾶς κατωτέρας, ἐλαφρῶς ἀψιδωμένων, πλάτους δύο μέτρων μόνον καὶ μήκους 10 μέτρων, ἐκ μιᾶς ὀπισθίας ἐπίσης κυψέλης, εἶδος κυτίου ἐξ ὑφάσματος κεκλεισμένου κατὰ τὰς τέσσαρας αὐτοῦ πλευράς, καὶ συνδεδεμένου ἔμπροσθεν διὰ ξυλίνων λεπτῶν ἐξαρτημάτων ἐστερεωμένων διὰ χαλυβδίνων συρμάτων.

Ἅπασα ἡ κινητήριος συσκευὴ συγκεντροῦται ἐντὸς ξυλίνου λίκνου, ὅστις περιλαμβάνει τὸν κινητῆρα μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ καὶ τὸν ἕλικα, ὃν τροφοδοτεῖ (40 ἵπποι δύναμις, 1.100 στροφαὶ κατὰ λεπτὸν) ὡς καὶ τὸ πτερύγιον· ἔμπροσθεν δὲ τὸν ἀντισταθμιστήν.

Ὁλόκληρος ἡ συσκευὴ ἐρείδεται ἐπὶ τεσσάρων τροχῶν πρὸς ἀποφυγὴν ἀποτόμου καθόδου, καθ' ἣν ὄργανόν τι ἠδύνατο νὰ συντριβῇ. Ὁ δὲ ὁδηγὸς κάθηται πρὸ τοῦ κινητῆρος, κρατῶν ἀνὰ χεῖρας τὸν χειριστῆρα, ὅστις ὁμοιάζει πρὸς τὸν τοῦ αὐτοκινήτου καὶ ὁδηγεῖ τὸ μηχάνημα δεξιόθεν ἢ ἀριστερόθεν. Ὁ χειριστὴρ οὗτος συνδέεται διὰ μέσου λεπτῶν καλωδίων μετὰ τοῦ ὄπισθεν κειμένου, ὡς ἐμφαίνεται, πηδαλίου.

Ἐνταῦθα, ὡς προείπομεν καὶ ἑτέρα τις διεύθυνσις εἶναι ἀναγκαιοτάτη, ἡ κάθετος, καθόσον εἶναι ἀπαραίτητον, ἵνα τὸ ἀερόπλανον ἀλλάσσῃ ὕψος ἐνίοτε, κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ ὁδηγοῦ του. Τοῦτο γίνεται διὰ μέσου τοῦ πτερυγίου καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ ἄξων του συνδέεται ἀμέσως πρὸς τὸ ἐμπροσθινὸν μέρος μετὰ σχεδίας ἑνὸς μέτρου μήκους ἐπὶ 5 πλευρικῆς ἐκτάσεως, ἥτις καλεῖται ἀντισταθμιστὴς καὶ δύναται νὰ κλίνῃ πλέον ἢ ἧττον σχετικῶς τῷ ὁρίζοντι κατὰ τὴν διδομένην αὐτῇ διεύθυνσιν. Ἀρκεῖ δὲ τῷ ὁδηγῷ νὰ σύρῃ πρὸς ἑαυτὸν τὸ πτερύγιον, ἵνα ὁ ἀντιστοθμιστὴς ἀνυψωθῇ καὶ οὕτως ὅλον τὸ μηχάνημα μετ' αὐτοῦ, ἐὰν τοὐλάχιστον ἡ δύναμις τοῦ κινητῆρος τῷ ἐπιτρέψῃ τοῦτο, τοὐναντίον δὲ ὁ ὁδηγὸς δύναται νὰ ὠθήσῃ ἀντιθέτως τὸ πτερύγιον, ἵνα ἔλθῃ εἰς κατώτερον ὕψος.

Ὡς φανερὸν, τὸ ἀερόπλανον φέρει σχῆμα καὶ τύπον ἁπλούστατον· ἡ δὲ διαχείρισίς του κατὰ τὸ λέγειν τῶν πολλῶν εὐχερεστάτη τυγχάνει. Εἶναι δὲ ἡ ἑξῆς:

Ὁ πλοηγὸς κάθηται κρατῶν τὸ πτερύγιον, ὅπερ, ὡς δείκνυται ἐν τῷ σχήματι, ὁμοιάζει πρὸς τὸ τῶν αὐτοκινήτων. Μόλις δὲ ὁ κινητὴρ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν, ἀμέσως ὁ ἕλιξ πλήττει τὸν ἀέρα καὶ τὸ ὄχημα ἀρχίζει νὰ ὀλισθαίνῃ. Ἡ ταχύτης του βαθμηδὸν αὐξάνεται. Αἴφνης δὲ οἱ ἐμπροσθινοὶ τροχοὶ παύουν νὰ ἐφάπτωνται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, εἶτα οἱ ὀπισθινοὶ ἀποσπῶνται καὶ οὗτοι καὶ τὸ ἀερόπλανον ἐλευθερούμενον γίνεται ἐλαφρότατον ὡς φυσαλὶς καὶ παρομοιάζει πρὸς μέλισσαν βομβοῦσαν καὶ ὑπταμένην ἐν τῷ ἀέρι. Τὸ πρᾶγμα τότε ἀποβαίνει ὄντως θαυμάσιον!

Ἐνόσῳ τὸ μηχάνημα λειτουργεῖ, ἡ περίεργος αὕτη συσκευὴ θὰ ἐξακολουθῇ διατρέχουσα τὸ κενόν, ἀνυψουμένη ἄνω τῶν δένδρων καὶ οἰκιῶν, θὰ ἵπταται δὲ ἄνωθι τῶν πεδιάδων κλπ. κατὰ τὰς ὀρέξεις τοῦ ὁδηγοῦ καὶ θὰ ἐπανέρχεται εἰς τὴν ἀφετηρίαν του, ὁπόταν οὗτος θελήσῃ.

Ἐν τούτοις τὸ ἀερόπλανον τοῦτο δὲν εἶναι ἔτι τέλειον, διότι δὲν εἶπε τὴν τελευταίαν του λέξιν. Τὸ κυψελῶδες τοῦτο δίπλανον παρουσιάζει τῷ ἀέρι ἐπιφάνειαν σχετικῶς πολὺ μεγάλην, ἤτοι 50 μ. μήκους.

Συνεπῶς εἶναι πεπροικισμένον διὰ μεγίστης πτητικῆς δυνάμεως καὶ μόλις ἡ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ταχύτης του φθάσῃ εἰς 48 χιλιόμετρα καθ' ὥραν, ὑψοῦται ὑπὲρ τὴν γῆν. Ἀλλ' ὅμως ἡ μεταφορικὴ αὐτοῦ δύναμις εἶναι ἀσθενεστάτη, ἀφοῦ δὲν διανύει πλέον τῶν 10 χιλ. 600 κατὰ τετραγωνικὸν μέτρον, τῆς ὅλης συσκευῆς ἐχούσης βάρος 530 κοιλά.

Ἐν τούτοις παρὰ τὴν δυσάρεστον ταύτην ἀπόδοσιν, ἥτις προέρχεται μοναδικῶς ἐκ τῆς πολλῆς ἀντιστάσεώς του πρὸς τὸν ἀέρα, ἀφοῦ τὰ κυψελλώδη διαμερίσματα, αἱ συνδέσεις καὶ ἅπαντα τὰ ἑνωτικὰ ἐξαρτήματα οὐδόλως συντελοῦσι εἰς τὴν κίνησιν, τοὐναντίον δὲ παρενοχλοῦσι τὴν ταχεῖαν πρόοδον τοῦ συνόλου, παρὰ τὴν κακὴν ταύτην ἀπόδοσιν καὶ ἕωως ἕνεκα τῆς αἰτίας ταύτης, τὸ δίπλανον εἶναι πολύτιμον ἀερόπλανον, καθόσον βαίνει βραδέως καὶ συνεπῶς ἐπιτρέπει τὸν σχηματισμὸν νεοφύτων, διότι εἶναι εὐκόλου κατασκευῆς καὶ ἐπανορθοῦται ἄνευ πολλῆς δαπάνης.

Τὸ ἀερόστατον τοῦ μέλλοντος προφανῶς εἶναι τὸ ἀερόπλανον. Τὸ ὑπόδειγμα τοῦ κ. Φάρμον μόλις ἔχει 24 τετρ. μέτρα ἐπιφάνειαν. Ἵπταται περὶ τὰ 75 χιλιόμετρα καθ' ὥραν καὶ ὑψόνει 25 κοιλὰ κατὰ τετραγωνικὸν μέτρον, τῆς συσκευῆς ὅλης ἐχούσης βάρος 600 κοιλῶν. Ὅσον ἀφορᾶ εἰς τὴν καλὴν ἰσορροπίαν τοῦ ἀεροπλάνου, ἡ αὐτὴ ἀκριβῶς ἐπικρατεῖ ἐν τῷ μονοπλάνῳ, ὅπως καὶ ἐν τῷ διπλάνῳ, ὁ δὲ πλοηγὸς ἐὰν ἔχῃ ψυχραιμίαν δὲν διατρέχει περισσότερον κίνδυνον ὑπὸ τὴν ἁπλῆν πτέρυγα μηχονικοῦ τινος πτηνοῦ ἢ ἐν τῷ ἐξ ὑφάσματος οἰκίσκῳ τοῦ κυψελώδους ἀεροπλάνου.

Τὸ ἀερόπλανον ἐν τούτοις ὑπὸ οἱανδήποτε μορφὴν δὲν εἶναι ὁριστικῶς τὸ ἀερόστατον τοῦ μέλλοντος, διότι ἡ μεγάλη, ἡ ὕπατος ἰδιότης τοῦ τελείου ἀεροστάτου εἶναι ἡ διείσδυσις, διαπεραστικότης αὐτοῦ. Ἡ ἐλαφρότης του οὐδὲν τῷ ὠφελεῖ, ἐὰν τὸ σχῆμα του δὲν ἐλαττοῖ εἰς τὸ ἐλάχιστον τὸν καταβαλλόμενον κόπον, ἵνα εἰσχωρῇ ἐν τῷ ἀέρι. Κατὰ δὲ τὸν κ. Γ. Βουαζέν, εἶναι προτιμώτερον αὐτῷ νὰ καταστῇ δὶς βαρύτερον καὶ ἅπαξ διεισδυτικὸν ἢ νὰ ᾖ τρὶς ἐλαφρότερον καὶ ἅπαξ ἧττον διαπεραστικόν! Ὥστε ἡ ἔκτασις τῶν πτερύγων θὰ περιορισθῇ κατ' ἀνάγκην προσεχῶς εἰς 2 ἢ 3 μέτρα καὶ θὰ καταλήξῃ τὸ ἀερόπλανον νὰ παρίσταται μὲ δύο πτέρυγας ἐν σώματι καταλήγοντι ἔμπροσθεν εἰς χονδρὰς ἄκρας καὶ ὄπισθεν εἰς ἄτρακτον. Καθόσον ἐὰν κρίνωμεν καλῶς, τὸ ἀερόπλανον δὲν εἶναι ἄλλο ἢ αὐτοκίνητον βλῆμα.

Ἂς ἐξετάσωμεν ἤδη, τὸ κυψελῶδες ἀεροπλάνον μας ἐπιστρέφον εἰς τὸ ὑπόστεγόν του, ὅλως ἀθορύβως, ἐνῷ ὁ κινητήρ του σταματᾶ. Ἡ πρὸς τὸ ἔδαφος κατάβασίς του δὲν εἶναι πτῶσις, ἀλλὰ μᾶλλον διολίσθησις ἀκριβῶς τῆς

ἐπιχαρίτου ἀεροπιπέδου πτήσεως Οἱ τροχοὶ ἤδη ἐγγίζουσι τὸ ἔδαφος, τὸ ἀερόπλανον κυλίεται εἰς ἀπόστασιν μέτρων τινῶν καὶ σταματῆσαν, ἐκπλήσσει τοὺς θεατὰς, διότι δὲν κλείει τὰς πτέρυγάς του διὰ νὰ βάδίσῃ εἶτα εἰς τὸ ἔδαφος.

Φ. Πρίντεζης

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΦΛΟΓΟΣ*

Μετὰ μακρὰν ἀνάπαυλαν, ἐστράφη πάλιν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ προσοχὴ τῶν φυσιοδιφῶν ἐπὶ τοῦ φαινομένου τῆς φλογός καὶ δύναταί τις κάλλιστα νὰ εἴπῃ, ὅτι ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν γνῶσιν ταύτης ἐγένοντο πράγματι σημαντικαὶ πρόοδοι, καίτοι καὶ ἐνταῦθα ὡς ἐπὶ πάντων τῶν θεμάτων τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης δέον νὰ μνημονεύσωμεν ἐκείνου ἰδίᾳ τοῦ μέρους, τὸ ὁποῖον δὲν γνωρίζομεν ἀκόμη.

Ἓν ἐκ τῶν πρώτων ζητημάτων, ὅπερ συναντῶμεν κατὰ τὴν σπουδὴν τῆς φλογός, εἶνε τὸ περὶ τῆς θερμοκρασίας, καθ' ἣν ἐν δεδομένῃ περιπτώσει καθίσταται ὁρατὸν τὸ φαινόμενον, καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ἐπετελέσθη μέγα βῆμα ἐπὶ τὰ πρόσω. Κατὰ τὴν προτέραν γνώμην, ὑπῆρχεν ὡρισμένη θερμοκρασία εἰς ἣν ἐπήρχετο αἰφνιδίως ἀνάφλεξις. Ἡ δοξασία αὕτη δὲν δύναται πλέον νὰ στηριχθῇ τὴν σήμερον καὶ ὁ ὅρος θερμοκρασία ἀναφλέξεως προσεκτήσατο ἀλλοίαν σημασίαν τῆς ἄλλοτε γενομένης δεκτῆς. Τὴν σήμερον τυγχάνει γνωστὸς μέγας ἀριθμὸς περιπτώσεων, καθ' ἃς μῖγμα δύο φλογοπαραγωγῶν ἀερίων, ἐπὶ βαθμιαίως αὐξανομένης θερμοκρασίας, ἄρχεται ἐκπέμπον φῶς κατὰ τὸ αὐτὸ μέτρον, καθ' ὃ προχωρεῖ ἡ χημικὴ συνένωσις. Τὸ φαινόμενον τοῦτο τυγχάνει γενικῶς γνωστὸν παρὰ τῷ φωσφόρῳ, ὀλιγώτερον ἐν τούτοις παρ' ἄλλοις καυσίμοις σώμασι.

Καὶ ἐν τούτοις, ποσάκις δὲν ἐγένετο ἀνεξαρτήτως ἡ ἀνακάλυψις, ὅτι τὸ θεῖον, τὸ ἀρσενικόν, ὁ διθειάνθραξ, τὸ οἰνόπνευμα, ὁ αἰθήρ, ἡ παραφφίνη καὶ σειρὰ ὅλη ἑτέρων ἑνώσεων ὀργανικῆς καὶ ἀνοργάνου φύσεως φωσφορίζουσιν ἐπίσης καλῶς, ὡς ὁ φώσφορος, καὶ ὅτι πράγματι ἡ φωσφορίζουσα καῦσις εἶνε φαινόμενον προηγούμενον κανονικῶς ἐκείνου, ὅπερ καλοῦμεν φλόγα.

Τοῦτο συμφωνεῖ μετὰ τοῦ γενικοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ χημικὴ ἕνωσις δύο ἀερίων δὲν τελεῖται αἰφνιδίως, ἀλλ' ἀναφαίνεται βαθμηδόν, ὡς ἡ θερμακρασία αὐξήσῃ ἀπό τινος σημείου, εἰς ὃ ἡ ἀντίδρασις, ἐὰν ἐν γένει λαμβάνῃ χώραν, τελεῖται βραδέως, ὥστε δύναται νὰ παραμεληθῇ. Ἡ μετάβασις ἀπὸ τοῦ φωσφορισμοῦ πρὸς τὴν φλόγα δὲν εἶνε αἰφνιδία, ἀλλὰ τὸ φαινόμενον τῆς φλογὸς εἶνε τὸ τέρμα συνεχοῦς, ἢ καὶ ταχείας ἐξελίξεως. Τὸ τέρμα τοῦτο εἶνε ἡ θερμοκρασία τῆς ἀναφλέξεως, εἰς ἣν ἡ ἀρχικὴ ἀπώλεια τῆς θερμότητος δι' ἀγωγῆς κλπ. ἰσοῦται πρὸς τὴν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ διὰ χημικῆς ἀντιδράσεως ἀναπτυσσομένην θερμότητα.

Ἡ θερμοκρασία τῆς ἀναφλέξεως λοιπὸν δὲν εἶνε οὔτε τοιαύτη, ὥστε νὰ ἀρχίζῃ ἡ ἕνωσις αἰφνιδίως, οὔτε ἐξαρτᾶται μόνον ἐκ τῆς φύσεως τῶν σχετικῶν ἀερίων. Ποικίλλει ἀναλόγως τοῦ μίγματος καὶ τῆς πιέσεως τῶν ἀερίων. Ἐπηρεάζεται δὲ καὶ ἐξ ἄλλων περιστάσεων. Παρὰ τὴν ἁπλότητα τῆς ἀναπαραστάσεως ταύτης ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀνάφλεξιν τῶν ἀερίων, ὑπάρχουσιν εἰσέτι πολλὰ σκοτεινὰ σημεῖα. Ἡ φλεξιμότης τῶν ἀεριοειδῶν μιγμάτων εὑρίσκεται ἀναγκαίως τότε ἐν μεγίστῳ, ὅταν τηρηθῶσιν αἱ πρὸς ὁλοσχερῆ καῦσιν θεωρητικῶς ἀπαιτούμεναι σχέσεις. Ἡ ἐπιρροὴ ξένων ἀερίων δὲν φαίνεται ὑπείκουσα εἰς ἁπλοῦν τινα νόμον· ἡ παρουσία ἐλαχίστης ποσότητος ἐκ τούτων δύναται νὰ ἐξασκήσῃ βαθεῖαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς θερμοκρασίας τῆς ἀναφλέξεως ὡς ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ αἰθυλενίου ἐπὶ τοῦ ὑδρογόνου.

Ἐὰν θερμάνωμεν μῖγμα μεθανίου καὶ ἀέρος εἰς τὴν θερμοκρασίαν τῆς ἀναφλέξεως αὐτοῦ, τότε παρέρχεται αἰσθητὸν χρονικὸν διάστημα, περίπου δέκα δεύτερα λεπτά, προτοῦ ἐπέλθῃ ἡ ἀνάφλεξις. Τὰ γεγονότα ταῦτα συγγενεύουσι πρὸς ἕτερα, δαψιλῶς γνωσθέντα κατὰ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ὑγρασίας ἐπὶ τῶν χημικῶν ἀντιδράσεων.

Ἡ συναρμογὴ τῶν φλογῶν ἐθεωρήθη πάντοτε ἐξαρτωμένη ἐκ τῶν χημικῶν φαινομένων τῶν διενεργουμένων κατὰ τὰς διαφόρους αὐτῶν χώρας. Ἐν τούτοις μέχρις ἐσχάτων ὀλίγον ἐμελετήθησαν τὰ σχετικὰ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου θέματα, ἐξαιρέσει τοῦ περὶ τοῦ αἰτίου τῆς ἰσχυρᾶς φωτιστικῆς δυνάμεως τῶν ἐξ ὑδρογονανθράκων φλογῶν. Ἐπὶ φλογός τινος, ὡς τῆς τοῦ ὑδρογόνου ἢ τῆς τοῦ ἀνθρακομονοξειδίου, ὑπάρχει λόγος νὰ εἰκάσωμεν, ὅτι ἐν ἁπάσῃ τῇ ζώνῃ τῆς καύσεως ἑνὸς μόνον εἴδους χημικὴ ἀντίδρασις λαμβάνει χώραν καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ἀναμείνωμεν διαφορὰς ἐν τῇ συναρμογῇ· πράγματι δὲ δὲν ἀπαντῶμεν τοιαύτας.

Ἐσφαλμέναι γνῶμαι περὶ τούτου προέκυψαν διὰ τῆς ἐφαρμογῆς μὴ κεκαθαρισμένων ἀερίων. Οὕτω περιγράφεται ἐνιαχοῦ τὴν σήμερον ἔτι τὸ ὑδρογόνον ὡς καιόμενον δι' ὠχρᾶς κυανῆς φλογός, καίτοι ὁ Strass πρὸ πολλοῦ ἀπέδειξεν ὅτι ἡ φλὸξ τοῦ ἐντελῶς καθαροῦ ὑδρογόνου, τοῦ καιομένου ἐντὸς ἀμιγοῦς κονιορτοῦ ἀέρος καὶ ἐν σκοτεινῷ ἀκόμη χώρῳ, μόνον διὰ τῆς ἀφῆς δύναται νὰ γείνῃ καταληπτὴ καὶ συμφωνεῖ τοῦτο μὲ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ φάσμα τοῦ ὕδατος κεῖται ἐξ ὁλοκλήρου ἐν τῇ ὑπεριώδει. Ἡ παρουσία ἐλαχίστης ποσότητος ὀξυγόνου ἐν τῷ ἀνθρακοξειδίῳ καταστρέφει τὴν ἐντελῆ συμμετρίαν τῆς φλογός, δι' ἧς καίεται τὸ κεκαθαρισμένον ἀέριον, καὶ μικρὰ ποσὰ ἀεριοειδῶν προσμίξεων ἢ ἀτμοσφαιρικοῦ κονιορτοῦ προκαλοῦσι τὸν σχηματισμὸν ζωνῶν καὶ στεφάνων ἃς ἀπέδωκαν συχνὰ εἰς τὴν φλόγα τῶν καιομένων ἀερίων. Τὸ περιθώριον φλογός τινος ἐν τῷ ἀέρι εἶνε συχνάκις κεχρωσμένον ἐκ τῆς παρουσίας ἀζωτοξειδίων.

Οὐδεμία φλὸξ ἀποδίδει καλήτερον τὴν μεταξὺ συναρμογῆς καὶ χημικῆς ἀντιδράσεως ὑφισταμένην σχέσιν, ὅσον ἡ τοῦ κυανίου, ἔνθα ἀμφότερα τὰ προϊόντα τῆς ὀξειδώσεως χαρακτηρίζονται σαφῶς διὰ τῆς χροιᾶς. Ἐξαιρέσει τῆς φλογὸς τῶν ὑδρογονανθράκων ὀλίγισται μόνον ἄλλαι ἐμελετήθησαν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης.

Δὲν ὑπάρχει δυστυχῶς ἀέριον, ἀπαρτιζόμενον ἐκ δύο ἀεριοειδῶν καυσίμων ἀερίων, καὶ μολονότι ἀέρια ὡς αἱ μετὰ ὑδρογόνου ἑνώσεις τοῦ φωσφόρου καὶ τοῦ θείου προσεγγίζουσι πρὸς τοιοῦτον ἀέριον, ἐν τούτοις αἱ πειραματικαὶ δυσκολίαι τῆς ἐρεύνης τῶν φλογῶν αὐτῶν εἶνε μέγισται. Δὲν εἴμεθα τούτου ἕνεκα εἰς θέσιν νὰ μελετήσωμεν τὴν φλόγα καυσίμου τινος ἑνώσεως ἁπλουστάτου τύπου.

Αἱ φλόγες τῶν ὑδρογονανθράκων ὑπῆρξαν φυσικῷ τῷ λόγῳ συχνότατα ἀντικείμενον ἐρεύνης καὶ ἡ σπουδὴ αὐτῶν διηνυκολύνθη τὰ μέγιστα διὰ τῆς χρήσεως καθαρῶν ὑδρογονανθράκων ἀντὶ τῶν μιγμάτων, ὡς φωταερίου κλπ.

Κατὰ τὴν σπουδὴν ταύτην δύο ἰδίως προβλήματα προεξέχουσι. Τὸ ἓν εἶνε ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν βαθμίδων τῆς ὀξειδώσεως τῶν ὑδρογονανθράκων καὶ τὸ ἕτερον ἡ ἀναζήτησις περὶ τοῦ αἰτίου τῆς φωτιστικῆς αὐτῶν δυνάμεως. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν τελευταίαν δὲν ὑπάρχει βεβαίως πλέον ἀμφιβολία, ὅτι ὀφείλεται κυρίως εἰς τὸν ἀποχωρισμὸν ἐν τῇ φλογὶ ἐλαχίστων στερεῶν μεριδίων τοῦ καλουμένου ἄνθρακος. Ὁ ἀποχωρισμὸς φαίνεται ἐξηγούμενος ἐπαρκῶς διὰ τῆς ὑψηλῆς θερμοκρασίας τοῦ κυανοῦ μανδύου τῆς φλογός, ἥτις ἀποσυνθέτει τὸν μὴ καέντα ὑδρογονάνθρακα. Καθ' ὅμοιον τρόπον ἀποχωρίζονται τὸ ἀρσενικόν, τὸ θεῖον καὶ ὁ φωσφόρος ἐν τῇ φλογὶ τῶν μεθ' ὑδρογόνου ἑνώσεών των, ἀλλ' ὅμως, διὰ τὸ εὐεξάτμιστον, δὲν ἐμφανίζονται τὰ στοιχεῖα ταῦτα ὡς στερεὰ σώματα, ἐὰν δὲν προσκομίσωμεν τῇ φλογὶ ψυχρόν τι ἀντικείμενον. Παρὰ τῷ πυριτιομεθανίῳ ὀξειδοῦται ἀμέσως τὸ ἐλευθερούμενον στοιχεῖον πρὸς μόνιμον ὀξείδιον, ὅπερ ἐκπέμπει ζωηρὰν λάμψιν. Ὁ τρόπος, καθ' ὃν ὑδρογονάνθραξ τις ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν ὑψηλῆς θερμοκρασίας ἀποχωρίζει ἄνθρακα, ὑπῆρξεν ἀντικείμενον τοῦ πειράματος καὶ τῆς ὑποθέσεως.

Ἐν τούτοις ὁ καθηγητὴς Smithells δὲν συμμερίζεται οὔτε τὴν γνώμην τοῦ Berthelot, ὅτι ὁ ἄνθραξ προέρχεται ἐκ τινος συνεχοῦς συνενώσεως τῶν μορίων τῶν ὑδρογονανθράκων σὺν τῷ ἀποχωρισμῷ ὑδρογόνου, οὔτε τὴν τοῦ Leves, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ σχηματισμὸς καὶ ἡ αἰφνιδία ἀποσύνθεσις ἀσετυλενίου εἶνε τὸ κύριον αἴτιον· πρὸς τούτοις δὲ οὐδεμία τῶν ὑποθέσεων τούτων ἐπεκυρώθη παρ' ἄλλων ἐρευνητῶν, ἐργασθέντων ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου. Δὲν εἶνε βεβαίως εὔκολον ν' ἀποδείξῃ τις τὰς μεταβολὰς, ἃς ὑφίσταται ἁπλοῦς τις ὑδρογονάνθραξ, αὐξανομένης τῆς θερμοκρασίας του, καὶ δύναται τέλος νὰ ἐναντιολογηθῇ προσέτι, ὅτι ἡ διεξαγωγὴ τῶν φαινομένων κατὰ τὴν ἐπαφὴν μετὰ τῶν στερεῶν τοιχωμάτων τοῦ ἀντιδραστικοῦ δοχείου δὲν εἶνε κατ' ἀνάγκην ἡ αὐτὴ πρὸς τὴν ἐν τῷ ἀεριοειδῆ περιβλήματι φλογός τινος. Βεβαίως αἱ ἐργασίαι τοῦ Bone θὰ χύσωσι περισσότερον φῶς ἐπὶ τῶν σχέσεων τούτων.

Ἡ διεξαγωγὴ τῆς ὀξειδώσεως τῶν ὑδρογονανθράκων ὑπῆρξεν ἀντικείμενον λίαν ἐπισταμένης καὶ καρποφόρου μελέτης. Οὐδεὶς βεβαίως θὰ διατηρήσῃ πλέον τὴν παλαιὰν γνώμην, ὅτι πάντοτε ἐπέρχεται ἐκλεκτική τις ἢ κατὰ προτίμησιν ὀξείδωσις τοῦ ὑδρογόνου καὶ ὅτι ἐπὶ μετριασμένης προσκομιδῆς ὀξυγόνου ὀξειδοῦται τὸ ὑδρογόνον καὶ ἐλευθεροῦται ὁ ἄνθραξ. Ἡ ἔκρηξις τοῦ αἰθυλενίου μετ' ἴσου ὄγκου ὀξυγόνου, καθ' ἣν ὑπὸ πρακτικὴν ἔποψιν ἅπας ὁ ἄνθραξ ὀξειδοῦται καὶ ἅπαν τὸ ὑδρογόνον ἐλευθεροῦται ἀντιβαίνει ὑπερμέτρως πρὸς τὴν γνώμην ἐκείνην.

Ἐὰν πλὴν τούτου καῶσιν ὑδρογονάνθρακες ἐν φλογί τινι μετὰ περιωρισμένης προσφορᾶς ἀέρος, ὡς συμβαίνει τοῦτο εἰς τὸν ἐσωτερικὸν κῶνον καλῶς κανονισθέντος λύχνου τοῦ Bunsen, δὲν ἀποχωρίζεται ἐναργῶς στερεὸς ἄνθραξ, καὶ ἐὰν ἐκεῖθεν λάβωμεν δεῖγμα ἀερίου εὑρίσκομεν πολὺ ἐλεύθερον ὑδρογόνον, οὐχὶ δὲ ἐλεύθερον ἄνθρακα.

Αἱ ἔξοχοι ἔρευναι τοῦ Bone καὶ τῶν συνεργατῶν αὐτοῦ παρέχουσι λίαν πολύτιμον συνδρομὴν περὶ τῆς ὀξειδώσεως τῶν ὑδρογονανθράκων ἐν θερμοκρασίαις, ἀπὸ τῶν ταπεινωτάτων, ἔνθα ἄρχεται ἡ ὀξείδωσις μέχρι τῶν ἐπικρατουσῶν ἐν φλογὶ τινι. Κατὰ τὸν Bone δὲν παρουσιάζεται ἐκλεκτική τις ἢ κατὰ προτίμησιν ὀξείδωσις τοῦ ὑδρογόνου ἢ τοῦ ἄνθρακος, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ἡ ὀξείδωσις τελεῖται εἰς περισσοτέρας, σαφῶς καθωρισμένας βαθμίδας, καθ' ἃς τὸ ὀξυγόνον εἰσέρχεται εἰς τὸ μόριον τοῦ ὑδρογονάνθρακος καὶ σχηματίζει τότε διάμεσα ὀξειδωτικὰ προϊόντα, μεταξὺ δὲ ἄλλων πνεύματα καὶ ἀλδεΰδας.

Ὁ τρόπος τῆς καύσεως τοῦ ἄνθρακος, τόσον ἐν ἐλευθέρᾳ ὅσον καὶ ἐν ἡνωμένῃ καταστάσει δὲν εἶνε εὔκολον νὰ προσδιορισθῇ. Παρὰ τὰς πολλὰς ἐρεύνας ἰδίᾳ τὰς τοῦ Dixon

* «Δελτίον» Ἰούνιος 1908.

καὶ τὰς τῶν συνεγατῶν του, δὲν ἐλύθη ἀκόμη τὸ ἁπλοῦν τοῦτο ζήτημα, ἂν ὁ ἄνθραξ σχηματιζῃ δι' ἀμέσου ἑνώσεως μετ' ὀξυγόνου ἢ μόνον δι' ἀναγωγῆς τοῦ διοξειδίου τὸ ἀνθρακομονοξείδιον. Αἱ πολυάριθμοι περὶ αὐτοξειδώσεως ἐργασίαι συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς τελευταίας γνώμης.

Αἱ γνώσεις ἡμῶν περὶ τῶν θερμοκρασιῶν τῶν φλογῶν προήχθησαν ἐσχάτως τὰ μέγιστα ἰδίᾳ διὰ τῶν ἐξόχων ἐργασιῶν τοῦ Le Ghatelier, αἵτινες ἔσχον ὡς θέμα τόσον τὸν ὑπολογισμὸν τῶν θερμοκρασιῶν ὅσον καὶ τὴν μέτρησιν αὐτῶν διὰ τοῦ θερμοηλεκτρικοῦ στοιχείου

Πλὴν τῶν φλογῶν ἐκείνων, αἵτινες ὡς περιέχουσαι στερεὰ μερίδια, φωτοβολοῦσιν, ὑπάρχουσι καὶ τοιαῦται ἐνέχουσαι μόνον ἀέρια, ἀλλ' ἐπίσης ἐκπέμπουσαι φῶς. Ἡ παλαιοτέρα ἐξήγησις διὰ τὴν ἐκπομπὴν τοῦ φωτὸς ἑνουμένων ἀερίων, μορτυρεῖ μόνον, ὅτι ἡ κατὰ τὴν ἀντίδρασιν ὡς θερμότης ἐκλυομένη ἐνέργεια θερμαίνει τὸ προϊὸν μέχρι πυρακτώσεως, τ. ἔ. ὅτι ἀνυψοῖ ἐπὶ τοσοῦτον τὴν ταχύτητα τῶν μορίων του καὶ τὴν σφοδρότητα τῶν συγκρούσεών των, ὥστε γεννῶνται κραδάνσεις, τὸ μῆκος τῶν κυμάνσεων τῶν ὁποίων κεῖται ἐν τῷ πεδίῳ τῆς ὁρατῆς ἀκτινοβολίας. Ἡ ἐξήγησις αὕτη διημφισβητήθη ἐπὶ μακρὸν καὶ σήμερον εἶνε ἀκόμη γενικῶς παραδεγεγμένον, ὅτι δὲν ἐξαρκεῖ. Ἡ ἔν τινι φλογὶ πραγματικῶς ὑπάρχουσα θερμοκρασία, ἐὰν τὸ προϊὸν τῆς καύσεως προσέλαβε ταύτην ἔξωθεν διὰ προσφορᾶς θερμότητος, δὲν ἐξαρκεῖ ὅπως φέρῃ αὐτὸ εἰς φωταύγειαν. Ἀναγκαζόμεθα λοιπὸν νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι ἡ παραγωγὴ φωτὸς ἔν τινι φλογὶ δὲν εἶνε ἡ συνέπεια, καίτοι ἐπακολουθοῦν φαινόμενον, τῆς ὑψώσεως τῆς θερμοκρασίας. Κατὰ τὰς νεωτέρας δοξασίας, αἵτινες ἀνάγονται εἰς τὴν θεωρίαν τῶν ἠλεκτρονίων, δύναταί τις νὰ εἰκάσῃ, ὅτι ἡ ὑψηλὴ θερμοκρασία τῆς φλογὸς εἶνε μᾶλλον συνέπεια ἢ αἴτιον τοῦ φωτός.

(Π. Α. Ρ.)

Ο ΦΡΕΝΟΛΟΓΟΣ
ΚΑΙ Η ΑΠΡΕΠΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

ΜΙΑ ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ πολύ, ὁπόταν μεταβαίνετε εἰς οἰκίαν ἰατροῦ τινος πρὸς ἐπίσκεψίν του ἢ ἄλλην αἰτίαν.

Ἰδοὺ ἀκριβῶς τί μοὶ συνέβη ἐσχάτως εἰς μίαν πόλιν τῆς Ρωσσίας, ἐν τῇ οἰκίᾳ φίλου ἰατροῦ, ὅστις πολὺ μὲ παρεκάλεσε ἂν ποτε ἤθελον δημοσιεύσει τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο, νὰ μὴ ἀναφέρω τὸ ὄνομά του, δι' εὐνοήτους, ἐννοεῖται, λόγους.

Μετέβην πρωΐαν τινὰ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φίλου αὐτοῦ ἰατροῦ, Κυρίου Δ.... φημιζομένου ἰδίᾳ διὰ τὰς νευρολογικὰς καὶ φρενολογικὰς θεραπευτικὰς αὐτοῦ ἰδιότητας, ἔνθα ἠλίθιός τις, ὡς συνήθως γίνεται, ὑπηρέτης, μὲ εἰσήγαγε μετὰ μακρόν τινα διάδρομον, εἴς τινα αἴθουσαν, δυστυχῶς τῆς ἀναμονῆς λεγομένην καὶ λέγω δυστυχῶς, διότι ἅπαντες σχεδὸν οἱ ἰατροὶ τῆς σήμερον κατὰ κακὴν των συνήθειαν, διὰ διαφημιστικοὺς ἴσως λόγους ἢ συμφεροντολογικούς, ἀλλ' ὅλως ἀπρεπῶς νομίζω καὶ ἀγενῶς εἰσάγουν ἅπαντας ῥίρδην μύγδην τοὺς προσερχομένους εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν αἴθουσαν, μὲ τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀναμένουν, δίκην ἀσθενῶν! τὴν σειράν των ἕως ὅτου ἴδουν τὴν αὐτοῦ ἐξοχότητα, ἥτις οὐδόλως παράδοξον ἐκ λάθους ἢ συμπτώσεως νὰ στείλῃ τινὰς ἐξ αὐτῶν εἰς τὸν ᾅδην! Καὶ περιμένετε μειδιῶντες καὶ ἀγανακτοῦντες, ὡς ἀσθενεῖς, πολλὴν ὥραν.... καὶ ἀναλογίζεσθε μετὰ λύπης, ὅτι ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἄλλοι παραμένοντες ἐκλαμβάνουν καὶ ὑμᾶς δι' ἀσθενῆ καὶ ἴσως διὰ φυματιῶντα καὶ πολὺ πιθανῶς πάσχοντα ἐξ ἄλλων ἀνιάτων νόσων καὶ ἔτι πιθανώτερον οὗτοι νὰ μεταδώσουν εἰς ἄλλους, ὅτι σᾶς εἶδον ἐπικαλούμενον τὴν συνδρομὴν τοῦ ἰατροῦ κτλ. καὶ ὅλα αὐτὰ πρὸς δόξαν τῆς αὐτοῦ ἐξοχότητος τοῦ ἰατροῦ, ὅστις ἐννοεῖ καὶ καλὰ νὰ θέτῃ ὅλους εἰς ἴσην μοῖραν πρὸς τοὺς πάσχοντας.

Τέλος ἀνέμενον καὶ ἐγώ, ἀφοῦ ἅπαξ εἰσῆλθον, ἀλλ' ἠγανακτισμένος, διότι ἔχω ἀρκετὴν πεῖραν τῶν τοιούτων ἐπισκέψεων.

Εὐτυχῶς ἐν τῇ αἰθούσῃ ὑπῆρχεν εἷς μόνον κύριος ἀναμένων καὶ ἀνέπνευσα εὐχαριστημένος, ὅτι δὲν θ' ἀνέμενον ἐπὶ πολὺ ἔτι.

Τὸν ἐχαιρέτησα καὶ μὲ ἀντεχαιρέτησε πάνυ εὐγενῶς, ἀλλ' ἀμέσως ἐκ τῆς φυσιογνωμίας του ἠθέλησα νὰ μαντεύσω ἐκ τίνος ἄρα γε νόσου νὰ ἔπασχεν, ὅπως φυσικὰ καὶ αὐτὸς τὸ αὐτὸ θ' ἀνελογίζετο δι' ἐμέ!!

Ἐν ταὐτῷ ἔδειξα κάποιαν ἀδημονίαν, ἣν φαίνεται ἀντιληφθείς:

— Σᾶς παραχωρῶ τὴν θέσιν μου, μοὶ λέγει τότε ὁ Κύριος μετ' εὐγενείας.

— Ἀ! διόλου, διόλου, Κύριε, εὐχαριστῶ πολύ, τῷ ἀπαντῶ, διαρρήδην ἀρνούμενος, διότι ἐφαίνετο, ὅπως πρέπει.

— Μὰ σᾶς παρακαλῶ, ἐπαναλαμβάνει.

— Ἀδύνατον, δὲν δέχομαι, τὸ λέγω.

— Μὰ τὸ ἀπαιτῶ, μοὶ προσθέτει τότε μετ' ἐμφάσεως.

— Ἔστω, τῷ ἀπαντῶ, ἀφοῦ ἐπιμένετε.

— Ναί, μοὶ προσθέτει, διότι ἔχω τὴν ὑπομονὴν νὰ περιμένω μέχρι σήμερον 1908 ἔτη, ἀπὸ Χριστοῦ Γεννήσεως, ἐπισκεπτόμενος μὲ Ἰώβειον ὑπομονὴν τὸν Κύριον αὐτὸν ἰατρόν μου.... βλέπετε..... Πρέπει δὲ νὰ σᾶς εἴπω, ὅτι ἐφόνευσα εἴκοσιν ἀνθρώπους ἕως τώρα. Μάτην τὸ ἐπαναλαμβάνω εἰς τὸν ἰατρόν μου, δὲν μὲ πιστεύει.

Ἐφρικίασα ἐπὶ τῷ ἀκούσματι καὶ σιωπῶν, παρετήρουν αὐτὸν ἐν συστολῇ.

— Ναί, ἐξηκολούθησεν ἐγειρόμενος καὶ προχωρῶν πρός με, τί πρέπει τέλος νὰ κάμω ἀκόμη διὰ νὰ μὲ βάλουν μέσα;

— Ποῦ; ἠρώτησα.

— Εἰς τὸ φρενοκομεῖον!

Ἀντὶ ἀπαντήσεως ἐστράφην νὰ ἴδω, ἂν ἡ θύρα ἦτον ἀνοικτὴ καὶ ἠγέρθην νὰ φύγω ἐκεῖθεν, ὅτε ὁ ἄγνωστός μοι Κύριος μεθ' οὗ συνενοούμην γαλλιστὶ καὶ ὡς φαίνεται ἦτο ῥῶσσος, πολωνὸς μᾶλλον, ἐξήγαγε ρεβόλβερ ἐκ τοῦ θυλακίου του καὶ προβάλλων μοι αὐτό:

— Μὴ τολμήσετε νὰ φύγετε, μοὶ λέγει, διότι θὰ καύσω τὴν κεφαλήν σας.

Ἠθέλησα νὰ τῷ ἁρπάξω διὰ μιᾶς τὴν χεῖρα, δι' ἧς ἐκράτει τὸ ρεβόλβερ καὶ νὰ τὸν συλλάβω ἀπὸ τὸν λαιμόν, διότι μοὶ ἦτο εὔκολον ἐκ τῆς θέσεώς μου καὶ τοῦ μικροῦ ἀναστήματός του, ἀλλὰ πάλιν ἐσκέφθην, ὅτι εἶχον καιρὸν νὰ τὸν συγκρατήσω μὲ τὴν ὁμιλίαν.

— Καλά, δὲν φεύγω, τῷ λέγω, ἀλλὰ καὶ εἰς τί δύναμαι ἐγὼ νὰ σᾶς ὠφελήσω;

— Νὰ πείσετε καὶ σεῖς τὸν ἰατρόν, ὅτι πάσχω καὶ ὅτι πρέπει νὰ μὲ βάλῃ εἰς τὸ κρατητήριον.

— Καλὰ καὶ ποῦ σᾶς γνωρίζω ἐγώ;

— Ἀρνεῖσθε λοιπόν, ἐπιλέγει καὶ ἀπειλητικῶς μοὶ προβάλλει ἐκ νέου τὸ ρεβόλβερ.

Αὐτὴν τὴν φορὰν ἐπάγωσα κάπως.

— Καλά, τῷ ἐπαναλαμβάνω, θὰ προσπαθήσω νὰ τὸν πείσω.

Καὶ καταβιβάζει τὴν χεῖρα, ὅτε ἀνοίγει ἡ θύρα τοῦ βάθους καὶ προβάλλει ὁ καλός μας ἰατρός.

— Ἀ, μὴ ἀνυσηχεῖτε, μοὶ λέγει, βλέπων τὴν στενοχωρίαν μου καὶ τὸ ρεβόλβερ εἰς τὴν χεῖρα ἐκείνου, εἶνε τρελλός!

— Τρελλός! καὶ τί τὸν ψυλλᾶς, τῷ λέγω, τί κατάστασις εἶναι αὐτή, ἰατρέ, ἐδῶ εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν ξένων!

— Ἀ, μὴ ἀνυσηχεῖς, μοὶ ἐπαναλαμβάνει, δὲν εἶνε τίποτε, αὐτὰ τὰ ἔχομεν καθ' ἑκάστην σχεδόν.

— Μὰ αὐτὸς λέγει, ὅτι ἐσκότωσε εἴκοσιν ἕως τώρα.

— Τίποτε, τίποτε... οὔτε ἕνα καὶ δι' αὐτὸ δὲν εἰμπορῶ ἀκόμη νὰ τὸν βάλω εἰς τὸ φρενοκομεῖον. Νομίζει, ὅτι εἶνε φονεύς, ἀλλ' ἕως τώρα οὐδένα ἔβλαψεν. Ἄλλως τε ἡ νομοθεσία μας δὲν ἐπιτρέπει νὰ περιορίσῃ τις εἰς φρενοκομεῖον τινὰ ἢ ὅταν ἔχει πραγματικῶς βλάψῃ.

Καὶ ὁ τρελλὸς ἐξάγων ἐκ νέου τὸ ρεβόλβερ.

— Λοιπόν, ἰατρέ, θὰ φονεύσω καὶ πάλιν τὸν Κύριον αὐτὸν καὶ θὰ τὸν φονεύσω διὰ νὰ μὴ μὲ τυραννῆτε πλέον καὶ μοὶ ἐπρότεινε ἐκ τρίτου τὸ ρεβόλβερ.

Ἀλλ' αὐτὴν τὴν φορὰν δὲν ἔχασα καιρόν, τὸν ἁρπάζω ἀπὸ τὴν χεῖρα καὶ τῷ ἀφαιρῶ τὸ ὅπλον.

— Cochon! μοὶ λέγει, j'ai voulu faire peur au docteur.

Τῷ προτείνω καὶ ἐγὼ τὸ ὅπλον.

— Τώρα νὰ ἰδῆς πῶς σκοτώνουν, τῷ προσέθεσα.

Γονατίζει ἔμπροσθέν μου τότε καὶ ἀνακράζων:

— Pardon, pardon, Monsieur, δὲν θὰ τὸ ἐπαναλάβω.

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἐκάμφθην.

Καὶ παραδίδων τὸ ὅπλον εἰς τὸν ἰατρόν:

— Μία ἐπίσκεψις, τρία καρδιοκτύπια, τῷ λέγω, χαίρετε καὶ φροντίσατε νὰ δέχεσθε χωριστὰ τοὺς ἀσθενεῖς καὶ χωριστὰ τοὺς ὑγιεῖς εἰς τὸ μέλλον.

— Μὰ δὲν συμφέρει κ. Πρίντεζη νὰ δέχομαι ὑγιεῖς.

— Οὔτε ἡμεῖς νὰ βλέπωμεν τρελλούς! Χαίρετε!

Φ. Π.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΛΞΙΣ

Δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἄσκοπον νὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα μικρὰν σειρὰν ἠλεκτρικῶν φαινομένων, ἐξ ὧν πολλὰ δύναταί τις νὰ προσπορισθῇ διδάγματα, ἐκ τῆς φύσεως τῶν τοιούτων ἐπιστημονικῶν παιγνίων. Παρατίθεμεν ἤδη τὴν ἠλεκτρικὴν ἕλξιν.

Λάβετε τεμάχιον ἱσπανικοῦ κηροῦ, ὃν προστρίβετε ἐπὶ μαλλίνου ὑφάσματος. Οὗτος ἠλεκτρίζεται ἀμέσως καὶ ἂν πλησιάσετε αὐτὸν εἰς

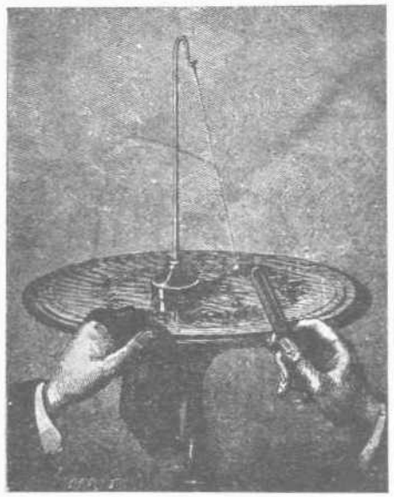

σφαιρίδιον ἐλαφρὸν αἰωρούμενον, εἰς μικρὰ τεμάχια χάρτου ἢ λεπτὰ πτίλα, θὰ τὰ ἕλξῃ αὐθωρεὶ πρὸς ἑαυτόν.

Τὸ προκείμενον σχῆμα δείκνυσι προφανῶς τὸ πείραμα. Ἐπὶ μικρᾶς σιδηρᾶς ράβδου κρέμαται διὰ μεταξίνου νήματος σφαιρίδιον ἐκ φελλοῦ ἢ ἐντεριόνης δένδρου, ὅπερ φέρεται πρὸς τὸ ἠλεκρισμένον σῶμα.

Ἄγνωστος ἡ ἰδιότης τοῦ ἠλεκτρισμοῦ μέχρι τοῦδε. Τοῦτο δὲ μόνον γνωρίζομεν, ὅτι διὰ τῆς προστριβῆς θερμαίνεται ὁ κηρός, ἠλεκτρίζεται καὶ ὁ ἠλεκτρισμὸς ἕλκει πρὸς ἑαυτὸ τὸ μὴ ἠλεκτρισμένον σωμάτιον.

Διατί; ἄγνωστον. Φ. Π.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Οὐδέποτε, ὅταν θέλῃς ν' ἀπολαύσῃς τι, ἐκφράσθητι τὴν ἐπιθυμίαν σου, διότι θ' ἀποτύχῃς τοῦ ποθουμένου.

⋊

Ἔθιζε σεαυτὸν νὰ μὴ ἀποδίδῃς ὑπερβολικὴν ἀξίαν εἰς τὰ ἀγαθὰ τῆς τύχης.

⋊

Εὐκολώτερον καὶ καλείτερον ἱκετεύει τις ὑπὲρ τῶν ἄλλων ἢ ὑπὲρ ἑαυτοῦ, διότι ἡ ἱκεσία δὲν εἶναι καλόν τι.

⋊

Ὅπου δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη πρὸς ἁμαρτάνειν, ἐκεῖ ἡ ἀρετὴ οὐδαμῶς ἔχει θέσιν.

⋊

Οὐχὶ τὸ νόμισμα, ἀλλ' ὁ σκοπὸς καὶ ὁ κόπος εἶναι ἀρεστὰ εἷς τὸν Θεόν, ὁπόταν εὐεργετεῖς. **Ρουζ**

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Πῶς χαλᾶ ὁ ἀὴρ εἰς κλεισμένους χώρους.

Ὁ διάσημος χημικὸς καὶ ὑγειονιολόγος ἐν Παρισίοις Ἀλβέρτος Λέδυ ἔκαμεν εἰς τὴν ἑταιρίαν τῶν πολιτικῶν μηχανικῶν διάλεξιν περὶ συστάσεως τοῦ ἀέρος εἰς κλεισμένους χώρους, ἐξ ἧς ἀποσπῶμεν τὰ ἑξῆς σπουδαῖα. Δύο εἶναι αἱ αἰτίαι, διὰ τὰς ὁποίας χαλᾶ ὁ ἀήρ. Αἱ διάφοροι καύσεις αἱ ἐκτελούμεναι εἰς τὰς κατοικίας μας, ἤτοι ἀφ' ἑνὸς ἡ θέρμανσις, τὸ μαγείρευμα, ἡ καῦσις λύχνων καὶ κηρίων ὡς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀναπνοὴ τῶν ἐνοίκων ἀφαιροῦσιν ἀπὸ τὸν ἀέρα τὸ ὀξύγονόν του, καὶ τὸ ποσὸν αὐτοῦ ἐλατοῦται ἑπομένως εἰς βαθμὸν ἐπιζήμιον διὰ τὴν ὑγείαν, ἐὰν δὲν λη-φθῇ φροντὶς διὰ τὴν ἀνανέωσιν τοῦ ἀέρος. Ἐξ ἄλλου αἱ καύσεις αὗται παράγουν δηλητηριώδη ἀέρια ἐνεργοῦντα ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τῆς ποιότητος τοῦ ἀέρος. Ἐκ τούτων προκύπτουν δύο τινὰ πρακτέα, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ διαρκὴς ἀνανέωσις καὶ συμπλήρωσις τοῦ κανονικοῦ ποσοῦ τοῦ ἐν τῷ ἀέρι ὀξυγόνου, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ κατάργησις τῶν παραγομένων δηλητηριωδῶν ἀερίων. Εὐτυχῶς διὰ τὴν τελευταίαν περίπτωσιν ὑπάρχουν ἀέρια, τὰ ὁποῖα προδίδονται ἀρκούντως διὰ τῆς ὀσμῆς των καὶ ζητοῦν οὕτως εἰπεῖν ἀφ' ἑαυτῶν τὴν κατάργησίν των. Ἓν ὅμως τῶν σπουδαιοτέρων, τὸ ἀνθρακοξείδιον, εἶνε ἄοσμον καὶ δύναται νὰ γίνῃ ἀφορμὴ ἐλαφρῶν ἢ σοβαρῶν δηλητηριάσεων, χωρὶς ὁ κίνδυνος νὰ ἔχῃ οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον προαγγελθῇ· τὸ ἐπικίνδυνον δὲ τοῦτο ἀέριον βλάπτει καὶ εἰς σχετικῶς πολὺ μικρὰς ποσότητας. Ὁ Ἀλβέρτος Λέδυ κατεσκεύασε μηχάνημα τὸ ὁποῖον σημειώνει ἤδη τὸ $^{1}/_{1000000}$ ἀνθρακοξειδίου εἰς τὸν ἀέρα ἑνὸς κλεισμένου χώρου. Στηρίζεται δὲ ἡ λειτουργία τῆς συσκευῆς εἰς τὸ ὅτι τὸ ἀνθρακοξείδιον ἀπελευθερώνει τὸ ἰώδιον ἔκ τινος ἑνώσεως ἰωδίου, τὸ δὲ ἀέριον τοῦτο ἐνεργεῖ χρωματισμὸν τινά Τὸ μόνον ἀντίδοτον εἰς δηλητηριάσεις ἐξ ἀνθρακοξειδίου εἶνε ἡ εἰσπνοὴ καθαροῦ ὀξυγόνου.

Ἐπίστρωσις διὰ χάρτου.

Ἂν θέλετε νὰ ἐπιστρώσητε διὰ χάρτου τοὺς τοίχους τῶν οἰκημάτων σας, οἱ ὁποῖοι εἶναι μὲ συνήθη «ἀφὴν ἀσβέστου, πρέπει προηγουμένως ν' ἀλείψετε αὐτοὺς μὲ ὄξος, διότι ἄλλως ὁ χάρτης δὲν προσκολλᾶται καλῶς Πλὴν τούτου τὸ ὄξος ἔχει χαρακτῆρα ἀντιμιασματικοῦ φαρμάκου, ὅπου δὲ αἱ οἰκιαι ἔχουσιν ἐπίστρωσιν χάρτου, ὅστις ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ δέχηται καὶ νὰ συντηρῇ παντὸς εἴδους μικρόβια, πρέπει νὰ πλύνωνται καθ'ἑκάστην μὲ ὄξος.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΕΚΑΣΤΟΤΕ

Ἰδοὺ καὶ ἓν πρακτικὸν φάρμακον κατὰ τῶν ἐλειογενῶν πυρετῶν, ὅπερ συνδυαζόμενον μὲ τὴν λοιπὴν αντιπυρετικὴν θεραπείαν ἔχει θαυμάσια ἀποτελέσματα.

Ἑκάστην πρωΐαν μετὰ τὸν καφέ σας ἢ τὸ γάλα σας καὶ ἀφοῦ παρέλθῃ μία ὥρα πίνετε οἱ πάσχοντες ἀπὸ ἐλειογενεῖς πυρετοὺς ἓν μέγα κύπελλον ζωμοῦ ἀγρίων χόρτων, οἷον ραδικίων κτλ. Μετὰ μίαν ὥραν δεύτερον καὶ τρίτον, τὴν δὲ ἑσπέραν πρὸ τοῦ φαγητοῦ.

Τὰ βρασμένα χόρτα ὠφελοῦν πολὺ καὶ εἰς τοὺς ὑγιεῖς ὡς καθαρκτικὸν τοῦ αἵματος.

Ὁ ἰατρός σας

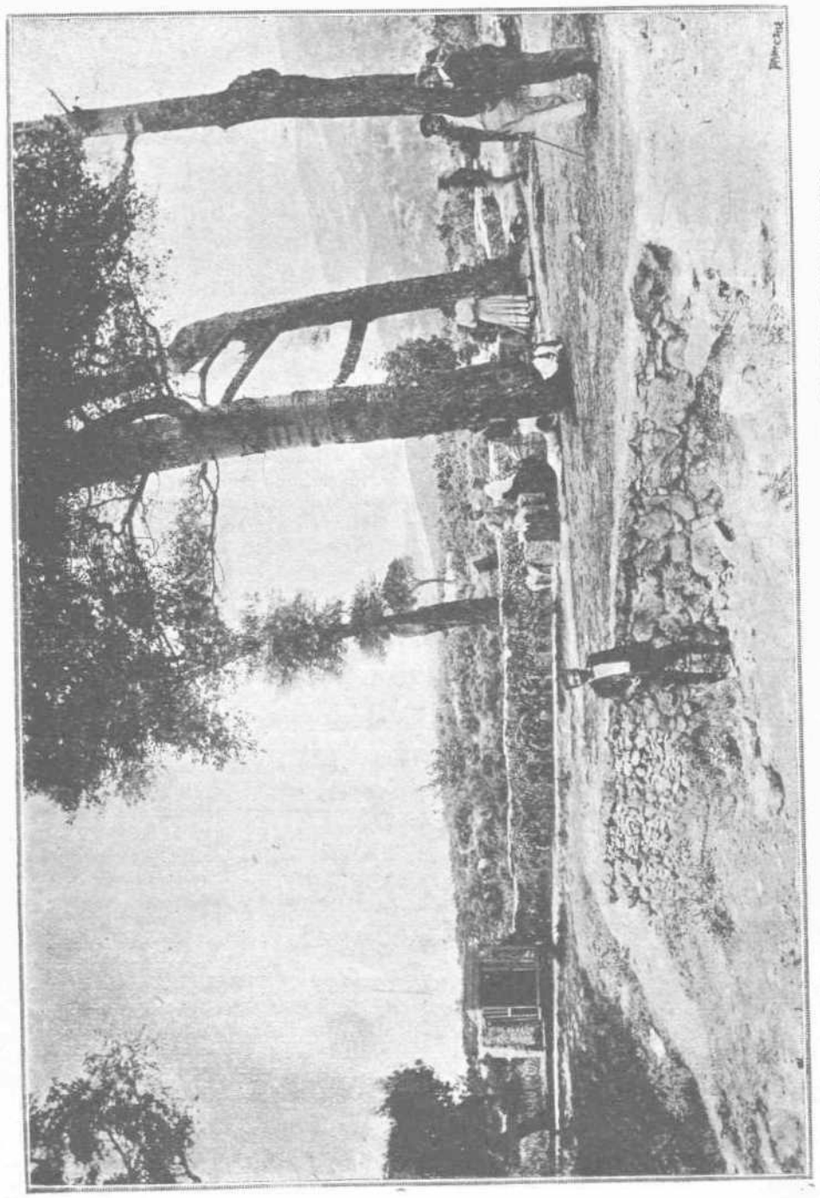

ΜΙΑ ΕΚ ΤΩΝ ΘΑΥΜΑΣΙΩΝ ΤΟΠΟΘΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΠΕΝΤΕΛΗΣ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΜΟΝΗΝ

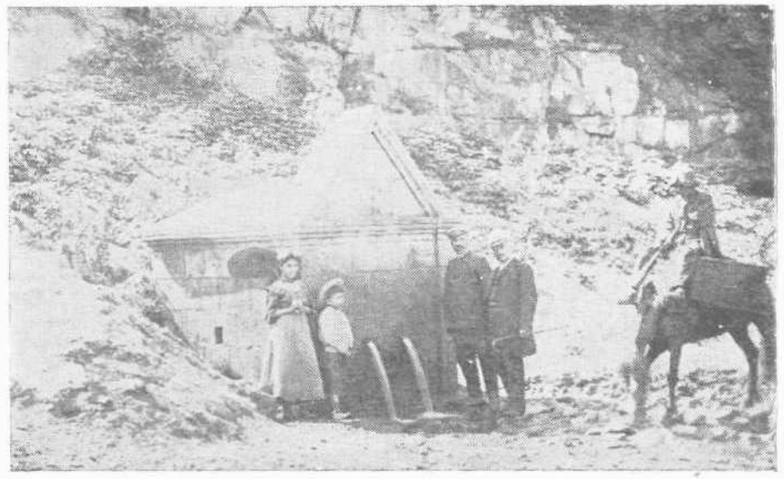

Η ΕΝ ΤΣΙΑΤΟΥΡΙΩ ΤΟΥ ΚΑΥΚΑΣΟΥ ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΠΗΓΗ
ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΙΝΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΤΑΙ ΤΟΥ ΜΑΓΓΑΝΗΣΙΟΥ ΠΑΡ' ΑΥΤΗ

ΑΝΑ ΤΟΝ ΠΟΝΤΟΝ

(Εἷς θαυμάσιος γῦρος)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φύλλου)

Τὴν πρωΐαν ἀφικόμεθα εἰς Ἄτλερ, μικρὰν παραλιακὴν κωμόπολιν, ἔνθα ἀφοῦ παρελάβομεν καὶ ἀπεβιβάσαμεν ἐπιβάτας καὶ ἐμπορεύματα, ἀπήραμεν καὶ ἐκεῖθεν διὰ τὸ Σουχούμ.

Ὡς προεῖπον, ὁ παράκτιος οὗτος πλοῦς ἐνεῖχε πολὺ τὸ ἐνδιαφέρον, διότι διηρχόμεθα δι' ὡραίων καὶ πολυποικίλων, ποῦ μὲν γυμνῶν, ποῦ δὲ καταφύτων ὀρέων, πεδιάδων καὶ χαραδρῶν, διὰ μέσου τῶν ὁποίων ἀνεφαίνοντο, δίκην φαντασμαγορικῶν σκηνῶν, εὔμορφα χωρία, χαρίεσσαι κωμοπόλεις καὶ εὐχάριστα ἀγροτικὰ τοπεῖα, τὰ ὁποῖα μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ διασκεδαστικῆς ἀπολαύσεως διηρχόμεθα, θεώμενοι καὶ ρεμβάζοντες ἀπὸ τοῦ καταστρώματος. Πρὸς τὸ ἑσπέρας δὲ, παρακάμψαντες μέγα τι ἀκρωτήριον, εἰσήλθομεν εἰς εὐρὺν κόλπον, εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁποίου ἐξετείνετο ἡ πόλις τοῦ Σουχούμ καὶ βαθέως δεξιόθεν ἀπέραντος σειρὰ ὀρέων. Ἠγκυροβολήσαμεν... Ὡραία παραλιακὴ ὁδὸς ἐκτείνεται μακρόθεν ἐρχομένη, μικρὰ ἐξέδρα, ἐνθυμίζουσά μοι τὸ Φάληρον καὶ διάφορα καφενεῖα μὲ πολλοὺς θαμῶνας ἔξωθι.

Ἐξῆλθον ἀμέσως καὶ διηυθύνθην εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον τῆς Βόρσας. Κεῖται ἐπίσης παρὰ τὴν παραλίαν, μὲ καφενεῖον κάτωθι καὶ ἑστιατόριον ἀρκετὰ εὐπρόσωπον. Εἶναι τοῦ κ. Δημητριάδου, ἀλλὰ τὰ δωμάτια τοῦ ὕπνου ἐλεεινά, μὲ ἐπίπλωσιν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Νῶε. Μοὶ ὑπεσχέθη, ὅτι τοῦ χρόνου θὰ μ' εὐχαριστήσῃ μὲ καινούργῃ τὰ πάντα. Εἴθε, ἀλλ' ἴδωμεν!

Τὸ Σούχουμ ἢ Σουχούμ-καλὲ εἶναι πρωτεύουσα τοῦ Ρωσσικ. κυβερνείου Κουταΐδος, κειμένη ἐπὶ κόλπου τοῦ Εὐξείνου, ἔχουσα δὲ 5,000 κατ. Ὑποτίθεται, ὅτι κεῖται ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας Διοσκουριάδος. Ἀνήκει ἤδη εἰς τοὺς Ρώσσους ἀπὸ τοῦ 1878.

Ἐκάθησα ἔξωθι τοῦ καφενείου. Θέα μαγική. Εὐθεῖαι πλατεῖαι καὶ καθαροὶ ὁδοί, στενόμακρος παρὰ τὴν παραλίαν κῆπος καὶ πέραν ὁ κόλπος τῆς θαλάσσης μακρὸς εὐειδὴς καὶ τερπνὸς ἐκτείνεται. Θαμῶνες τοῦ καφενείου εἰσὶ πολλοὶ καὶ δὴ ὁμογενεῖς. Ἄλλοι παίζουν ἐντὸς καὶ συνομιλοῦν, ἄλλοι ἔξωθεν συζητοῦντες. Πολιτικὰ καὶ νέα δὲν ἀκούονται. Δὲν τοῖς ἐνδιαφέρουν· ἐσυνείθησαν. «Τόσον μακρὰν! δὲ ἐσκέφθην, τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Εὐρώπης!»

Καὶ μόλις ἤδη ἀνελογίσθην, ὅτι εὑρίσκομαι παρὰ τὸν Καύκασον!

Καὶ περνοῦν ἐνώπιόν μου Καυκάσιοι, Τσερκέζοι, Λαζοί, Γεωργιανοὶ καὶ ἄλλοι ὀρεσίβιοι ἐπιδεικνυόμενοι, μὲ περιέργους ἀμφιέσεις καὶ αἰχμηρὰς μαχαίρας περὶ τὴν ὀσφύν!

Ὦ! ἀνθρωπότης, εἶπον, πότε τέλος θὰ ἐννοήσῃς τὸν προορισμόν σου! Ἐπιβολή, ἐπιβουλή, καταβολὴ καὶ ὑπερίσχυσις εἶναι ἡ ἀέννακος κακόβουλος μεριμνά σου καὶ βιοπάλη!

Καὶ ἀμέσως ἤρχισα νὰ ἀπογοητεύομαι καὶ νὰ βαρύνομαι τὴν ὡραίαν φύσιν τοῦ παρθενικοῦ καὶ ἀνεκμεταλλεύτου ἔτι ἐκείνου μέρους

Ἐζήτησα τὴν διεύθυνσιν τριῶν ἀτόμων, πρὸς οὓς εἶχον συστάσεις, τοῦ κ. Ι. Παυλίδου τοῦ κ. Ἀποστ. Τεκμιτσὼρ καὶ τοῦ κ. Γ. Ζωγραφοπούλου.

Τὸν κ. Παυλίδην εὗρον ἀμέσως ἐν τῷ καταστήματί του, εἶναι καλὸς καὶ εὐγενής, συνωδεύσας με εἰς ἐπίσκεψιν μερικῶν συνδρομητῶν μου, ὡς καὶ τῶν καλλίστων ἀδελφῶν Δαβιδῶφ, ἐμπόρων. Τυγχάνει δὲ ἀδελφὸς τῶν ἐν Ὀδυσσῷ καλλίστων φίλων μου Γ. καὶ Ἐλ. Παυλίδου καὶ μοὶ παρέσχε τας καλλιτέρας τῶν ἐκδουλεύσεων ἐν τῷ τόπῳ.

Ὁ κ. Ἀποστ. Τεκμιτσὼρ εἶναι ἐπίσης γαμβρὸς τῶν κ.κ. Παυλίδων, μεγαλέμπορος καὶ κάλλιστος ὁμογενής, ἐπεσκέφθην δὲ αὐτὸν εἰς τὸ ὡραῖον μέγα κατάστημά του, προθυμοποιηθέντα νὰ καταλεχθῇ μεταξὺ τῶν συνδρομητῶν τῆς «Φύσεως».

Τὸν δὲ κ. Ζωγραφόπουλον ἐγνώριζον ἐκ προγενεστέρας συναντήσεώς μας ἐν Ὀδησσῷ καὶ διατηρεῖ ἐπίσης μέγα καὶ ὡραῖον κατάστημα διαφόρων οἰκιακῶν εἰδῶν. Εἶναι ἐκ τῶν φιλοπροόδων.

Ἐπεσκέφθην λοιπὸν τοὺς ἀδελφοὺς Δαβιδῶφ, μεγαλεμπόρους καὶ καλλίστους ὁμογενεῖς, τὸν κ. Γ. Μεταξόπουλον, κ. Σπ. Τσαϊρίδην, εὐγενέστατον καὶ μεμορφωμένον πατριώτην, τὸν κ. Χρ. Σαμουρίδην ἀντάξιον ἀδελφὸν τοῦ ἐν Νοβαροσίσκ κ. Ἀρ. Σα-

ΕΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΕΝΘΑ ΕΞΑΓΕΤΑΙ ΤΟ ΜΑΓΓΑΝΗΣΙΟΝ

μουρίδου, κάλλιστον καὶ εὐγενέστατον, τοὺς ἀδελφοὺς Ἰωσηφίδου, ἐπίσης καλλίστους ἐμπόρους καὶ ἄλλους τινὰς τῶν ὁμογενῶν μας, οἵτινες παρὰ προσδοκίαν καὶ ἀρκετοὶ διαμένουσι καλῶς ἐμπορευόμενοι ἐνταῦθα καὶ τῆς καλλίστης χαίρουσι φήμης.

Τὴν ἐπαύριον τὸ ἑσπέρας τῇ συνοδείᾳ τοῦ κ. Παυλίδου ἐπεβιβάσθην τοῦ διὰ Πότι ἀναχωροῦντος ἀτμοπλοίου καὶ μετὰ τετράωρον περίπου πλοῦν ἀφίχθημεν καὶ ἐκεῖ προσαραξαντες τῇ προκυμαίᾳ.

Περίεργον ὄντως μέρος ἐνταῦθα! Τὸ Πότι εἶναι ὠχυρωμένη πόλις τοῦ ρωσ. ἐπίσης κυβερνείου Κουταΐδος, τῆς Ὑπερκαυκασίας, κειμένη ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ρίωνος ποταμοῦ καὶ ἔχει περὶ τὰς 7,000 κατ. Ἐμπόριον δὲ σπουδαῖον καὶ μεταλλεῖα πολλά. Ὁ λιμὴν μὲ τοὺς ἐκτεταμένους βραχίονάς του καὶ τὴν μελανὴν αὐτῶν ὄψιν παρουσιάζει θέαμα μεγάλου ἐμπορικοῦ κέντρου, σπουδαίου λιμένος καὶ ἐκτεταμένου ἐμπορίου. Ἀποθῆκαι ἐδῶ, βαγόνια καὶ σιδ. γραμμαὶ ἐκεῖ, ἀτμόπλοια παρέκει ἐπὶ μελανῶν λιμενοβραχιόνων καὶ ἐργάται μεταφέροντες ὑλικὰ καὶ ὀρυκτὰ ἀποτελοῦσι τὴν ὅλην αὐτὴν κίνησιν τοῦ λιμένος, ὅστις εἶνε τὸ ἐπίνειον τοῦ ὀρεινοῦ ἐκείνου διαμερίσματος, ὅπερ εἶναι μεταλλοῦχον, ὀνομαζόμενον «Τσιατοῦρι». Ἐνταῦθα εἶναι ἄξιον σημειώσεως, τὸ ὅτι οἱ πρῶτοι ἀνακαλύψαντες τὸ μαγανήσιον ὀρυκτὸν εἰς τὸ Τσιατοῦρι, ὑπῆρξαν Ἕλληνες, εἶνε δὲ οἱ γέροντες Θεμιστοκλῆς καὶ Θεοφάνης Αὐγερινοῦ, πατέρες τῶν νέων ἤδη ἐκμεταλλευτῶν υἱῶν Ὁμήρου Αὐγερινοῦ καὶ Ἀριστ. Αὐγερινοῦ, οἵτινες εἶναι καὶ οἱ κυριώτεροι παράγοντες.

Σήμερον πολλοὶ ἀριθμοῦνται Ἕλληνες ἐκμεταλλευταὶ καὶ ἐξαγωγεῖς τοῦ μαγγανησίου καὶ οὓς θὰ ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα πρὸς τιμὴν τοῦ ἑλληνισμοῦ. Εἶναι οἱ ἑξῆς, Ἀριστείδης, Ὅμηρος Ν. καὶ Ε. Αὐγερινοῦ, Χρηστόφ, Μανωλόπουλος ὁ καὶ πρόξενός μας, Ἀσβεστόπουλος, Ζαροκούλης, Ἀλκ. Γιαννόπουλος, Στυλ. Κυριαζίδης, Ἐπαμ. Καράνζηλος, Ἀρκάδιος Γιαννόπουλος, Φιλ. Φιλιππίδης, Ἀριστ. Καμηλιάδης, Ἀγησίλαος Αὐγερινοῦ, Δαμ. Πηλείδης, Στ. Γαληνός, Ὅμηρος Ὁμήρου, Κατερζιὰν καὶ Σαλονεικίδης, Παναγ. Θεοφυλάκτος καὶ ἄλλοι. Ἤδη δὲ ἕνεκα τοῦ ἀνταγωνισμοῦ, ὅστις ἐπῆλθε μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ ὀλίγων ξένων Εὐρωπαίων, εἰσχωρησάντων ἕως ἐκεῖ, σχηματίζεται μεγάλον συνδικάτον ἐκ τῶν κυριωτέρων ἑλληνικῶν οἴκων, ὅπως ἀντεπεξέρχεται ἐπωφελῶς κατὰ τῶν ἀντενεργειῶν τῶν ξένων καὶ προφυλάσσωνται ἀπὸ ἐνδεχομένας ζημίας ἐκ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ. Εἰς 60 δὲ τετραγωνικὰ χιλιόμετρα ἀνέρχονται αἱ ἑλληνικαὶ καὶ γεωργιαναὶ ἐν Τσιαταρίῳ μεταλλοῦχοι ἰδιοκτησίαι, ἀπέναντι ὀλιγίστων τῶν ξένων, οἵτινες ἐν τούτοις καταπολεμοῦσι τοὺς ἰδικούς μας μετὰ πείσματος. Ἐλπίζεται ὅμως, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ κατορθώσωσι νὰ ἐξασφαλισθῶσιν οἱ ἡμέτεροι τελείως.

Τὸ ἀτμόπλοιον ἕνεκα πολλῆς ἐργασίας ἐπρόκειτο νὰ διαμείνῃ ἐκεῖ ἐπὶ 5-6 ὥρας καὶ ὠφεληθεὶς τῆς περιστάσεως, μολονότι ὁ καιρὸς ἦτο βροχερός, ἔλαβον ἄμαξαν καὶ ἀνῆλθον εἰς τὴν πόλιν, ἀπέχουσαν ἓν τέταρτον τοῦ λιμένος, ὅπως τοὐλάχιστον ἐπισκεφθῶ ταύτην, τὸν πρόξενόν μας καὶ δύο συνδρομητὰς τῆς «Φύσεως».

Ἡ πόλις αὕτη παλαιοῦ ρυθμοῦ καὶ ἐποχῆς δὲν μοὶ ἐπροξένησεν ἐντύπωσιν, ἔχει ὅμως νεωτέρας τινὰς καλὰς οἰκοδομὰς καὶ περιποιημένας ὁδούς.

Πληροφορηθεὶς δὲ τὴν διεύθυνσιν τοῦ προξένου μας κ. Μανωλοπούλου, μετέβην πρὸς ἐπίσκεψίν του. Τὰ γραφεῖα του κεῖνται ἐν τινι μεγάρῳ Ξενοδοχείῳ καλουμένῳ, ὅπου καὶ τὰ γραφεῖα καί τινος μεταλλευτικῆς ἑταιρείας, ἐν ᾗ εἶναι συμμέτοχος.

Ἐν μεγάλῃ αἰθούσῃ εἰργάζοντο τρεῖς ὑπάλληλοι καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν δεξιόθεν καθήμενον, ὅστις ἐκ τῆς ἐγέρσεως τῆς κεφαλῆς του μοὶ ἐφάνη καὶ ὁ διευθύνων:

— Ὁ κ. Πρόξενος; τὸν ἐρωτῶ.

— Ἀπουσιάζει, μοὶ ἀπαντᾶ, εἰς τὸ ἐσωτερικόν.

— Λυποῦμαι, τῷ λέγω, διότι δὲν θὰ λάβω τὴν

τιμὴν νὰ τὸ ἴδω καὶ ὁ ἀναπληρωτής του, ὁ γραμματεὺς τοῦ Προξενείου ;

— Ἐγώ, μοί ἀπαντᾷ καὶ ὁ Κύριος ;

— Ἐδῶ εἶναι τὸ Προξενεῖον ;

— Ὄχι, εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον, καὶ ὁ κύριος, τί ἀγαπᾶ ;

— Ἐννοήσατε, ὅτι εἶμαι ξένος, ἔρχεμαι ἐξ Ἀθηνῶν καὶ διέρχομαι κατὰ πρῶτον τὸν Πόντον καὶ ἐπειδὴ τὸ ἀτμόπλοιόν μας μένει 4-5 ὥρας, ἀνῆλθον πρὸς ἐπίσκεψίν σας, ἀλλὰ λυποῦμαι, ὅπου δὲν θὰ τὸν ἴδω καὶ ὁ κ. Ἀλκ. Γιαννόπουλος, δύνασθε, σᾶς παρακαλῶ, νὰ μοῦ εἰπῆτε ποῦ κατοικεῖ, ποῦ δύναμαι αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ τὸν εὕρω ;

— Δὲν μένει μακράν. Θὰ σᾶς δώσωμεν ἕνα ἄνθρωπόν μας νὰ σᾶς ὁδηγήσῃ, ἀλλὰ δὲν μᾶς εἴπατε ποῖος εἶσθε ;

— Σᾶς φαίνεται ἴσως παράξενον, πῶς ἐξ Ἀθηνῶν εὑρίσκομαι ἐδῶ.

— Ἀλλὰ ὅσον μᾶς ὁμιλεῖτε, τόσον τὸ ἐνδιαφέρον μας κινεῖται, κάπως δὲ μοῦ φαίνεται ὅτι σᾶς γνωρίζω.

— Πολὺ πιθανῶς, διότι καὶ ἡ φυσιογνωμία σας...

— Τὸ ὄνομά σας, παρακαλῶ ;

— Πρίντεζης.

— Πρίντεζης ; ὁ κύριος Φραγκίσκος, διευθυντὴς τῆς «Φύσεως» ;

— Μάλιστα.

— Τῆς «Φύσεως» ; τὸ ἐμάντευον, καὶ δὲν μ' ἐνθυμεῖσθε κ. Πρίντεζη ; εἶμαι ὁ Γεώρ. Κορνάρος, ποτὲ συνεργάτης σας. Ἔχετε δημοσιευμένα ἔργα μου εἰς τὴν «Φύσιν».

— Ὁ κ. Κορνάρος ; καλὰ λέγετε καὶ πῶς ἐδῶ, μὲ Προξενεῖα καὶ μεταλλεῖα ἤδη ;

— Πρὸ δεκαὲξ ἐτῶν, βαρυνθεὶς τὰς ἐπιχειρηματικὰς ἐργασίας μου ἐν Ἑλλάδι, κατέφυγον ἐδῶ, ὅπου ἐνεκατέστην καὶ ἤδη εἶμαι ἀρκετὰ εὐχαριστημένος.

— Χαίρω πολύ. Τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος ! Τὰ βουνὰ δὲν συναντῶνται, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι συναντῶνται. Ποῦ ἐφανταζόμην μετὰ 16 ἔτη νὰ σᾶς συναντήσω εἰς τὸν Καύκασον.

— Ναί, περίεργον καὶ ἔχετε συνδρομητὰς ἐδῶ ; πῶς πηγαίνει ἡ ἀγαπητὴ «Φύσις» ;

— Καλά. Μόνον δύο ἔχω ἐνταῦθα.

— Αἴ, τώρα νὰ ἐγγράψετε ἐμέ, τὸν κ. Μανωλόπουλον, ὅστις καὶ πιστεύω νὰ τὴν κρατήσῃ καὶ ὁ κ. Γιαννόπουλος θὰ σᾶς συστήσῃ ἐλπίζω καὶ ἄλλους.

— Εὐχαριστῶ. Ἀλλὰ τώρα θὰ μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ ἴδω καὶ τὸν κ. Γιαννόπουλον, διότι παρέρχεται ἡ ὥρα καὶ δὲν μένει καιρός.

— Μάλιστα, νὰ σᾶς ὁδηγήσῃ εἷς ἄνθρωπός μας, ἀλλὰ νὰ σᾶς ἐπανίδωμεν.

Μόλις δὲ εὑρισκόμεθα καθ' ὁδόν, μεταβαίνοντες εἰς τὴν οἰκίαν του :

— Ἰδοὺ αὐτός, ἔρχεται πρὸς ἡμᾶς, μοὶ λέγει ὁ ὁδηγός μου.

Εὐχαριστηθεὶς διὰ τὴν ταχεῖαν συνάντησιν, ἔσπευσα πρὸς αὐτόν

— Εἶσθε ὁ κ. Γιαννόπουλος, τῷ λέγω, σφίγγων τὴν χεῖρα του.

— Μάλιστα καὶ ὑμεῖς ; μ' ἐρωτᾷ μὲ ἐνδιαφέρον.

— Πρίντεζης, διευθυντὴς τῆς «Φύσεως».

— Ἄ !...εἶσθε ὁ κ. Πρίντεζης, πῶς εὑρέθητε ἐδῶ ; ὁ ἀδελφός μου εἶναι ὁ συνδρομητής σας, ἀλλὰ δὲν πειράζει, ὁρίστε, πηγαίνομεν εἰς τὴν οἰκίαν μου νὰ τὰ εἴπωμεν καλλίτερον, διότι βλέπω, ἰδοὺ ἀρχίζει καὶ νὰ βρέχῃ.

Παρ' αὐτῷ ἐγνώρισα τὴν καλλίστην κυρίαν του καὶ τὰς δύο γλωσσομαθεῖς καὶ κάλλιστα μεμορφωμένας δύο θυγατέρας του, μεθ' ὧν ὡμιλήσαμεν ἐπ' ἀρκετὸν καὶ ἐφιλοξενήθην δεόντως.

— Καὶ ὁ ἀδελφός σας ποῦ εὑρίσκεται κ. Γιαννόπουλε, δὲν θὰ τὸν γνωρίσω ;

— Δυστυχῶς, ὄχι, ἀφοῦ αὐθημερὸν ἀναχωρεῖτε, εὑρίσκεται εἰς τὸ Τσιατοῦρι.

— Μά ὅλοι εἰς τὸ Τσιατοῦρι εὑρίσκονται ;

— Ναί, διότι ὅλοι καταγινόμεθα ἐδῶ μὲ τὸ ὀρυκτὸν μαγγανήσιον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀρκετὰ προσοδοφόρον.

— Καὶ σεῖς ;

— Καὶ ἐγὼ καὶ ὁ κ. Μανωλόπουλος καὶ οἱ Αὐγερινοί καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Ἐλπίζομεν δὲ προσεχῶς νὰ εὑρισκώμεθα εἰς πολὺ καλλιτέραν θέσιν, διότι ἑτοιμάζομεν ἤδη συνδικάτον ὅλοι ἐδῶ οἱ Ἕλληνες ἐκμεταλλευταὶ κατὰ τῶν ξένων.

— Χαίρω πολὺ καὶ πόσην ἔκτασιν καλλιεργεῖτε, δηλ. τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον καὶ ποῦ εὑρίσκεται αὐτὸ τὸ ὀρυκτόν ;

— Ἐντελῶς ἑλληνικὴ ἐπιχείρησις, κ. Πρίντεζη εἶναι, ἀλλὰ μᾶς ἐφθόνηταν οἱ Εὐρωπαῖοι ἤδη. Ἐν τούτοις θὰ τοὺς πολεμήσωμεν. Ἑξήκοντα δὲ τετραγωνικὰ χιλιόμετρα εἶναι ἰδιοκτησίαι Ἑλλήνων καὶ Γεωργιανῶν. ὀλίγαι δὲ τῶν Εὐρωπαίων ἐπὶ τοῦ παρόντος. Τὰ μεταλεῖα δὲ αὐτὰ εὑρίσκονται ἐπάνω ἐκεῖ εἰς τὰ βουνὰ εἰς ὀκτάωρον ἀπόστασιν. Ὑπάρχουν δὲ εὐκολίαι, ἀσφάλεια, ὕδωρ, σιδηροδρομικαὶ γραμμαὶ κλ.

— Εὖγε καὶ γίνεται κατανάλωσις μαγγανησίου :

— Ἡ μεγαλειτέρα κατανάλωσις γίνεται ἐν Γερμανίᾳ, ἀλλ' αἱ τιμαὶ ἤδη εἶναι χαμηλαὶ καὶ στενοχωρούμεθα.

— Μεταλλεῖα τοιαῦτα μαγγανησίου καὶ ποῦ ἄλλοθι ὑπάρχουν ;

— Τρία εἶναι τὰ σημαντικώτερα, τοῦ Καυκάσου δηλ. (Τσιατοῦρι), τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Βραζιλίας, ἅτινα συναγωνίζονται ἤδη. (Ἕπεται συνέχεια)

ΤΗ ΠΡΙΓΚΙΠΙΣΣΗ ΜΑΡΙΑ

Καὶ πάλιν τὸ μειδίαμα
θὰ ψάλλω τὸ δικό σου,
Πριγκίπισσα, στὰ χείλη σου
ἡ χαραυγὴ χαράζει,
τὴν ξαστεριὰ σπορπᾶ παντοῦ
τὸ θεῖο μέτωπό σου,
κι' ὅταν γελᾶς τὸ γέλοιο σου
εὐθὺς τὸ πᾶν ἀλλάζει.

Ἡ 'μέρα βαλσαμώνει
ἡ νύκτ' ἀστροφεγγιάζει
τὸ μεσονύκτι, ὦ ποτέ !
ποτὲ δὲν σκοτινειάζει.

Τὸ μεσημέρι ἥλιος
πύρινος δὲν τὸ καίει
Καὶ τὸ τριγώνι τόρφανὸ
παύει, ἀλλὰ δὲν κλαίει.

Τὸ πᾶν γελᾶ καὶ χαίρεται
ὅταν ἐσὺ γελάσῃς
εἶσαι γλυκὸ χαμόγελο
ἐσὺ τῆς γῆς ἁπάσης.

Ζωὴν λαμβάνουν τ' ἄψυχα
τὰ ρόδα καὶ τὰ ἴα,
ὅταν γελᾶς, Πριγκίπισσα
ὅταν γελᾶς, Μαρία !

Σοφία Οἰκονομίδου

ΘΕΑΤΡΑ

Ἡ ἐφετεινὴ θερινὴ περίοδος ἀρκετὰς ἐκπλήξεις μᾶς ἐπεφύλασε. Πληθὺν θιάσων καὶ πληθώραν ἔργων πρωτοτύπων καὶ μεταφράσεων. Μία νέα πνοὴ ἐπεφύσησεν ἀνὰ τὰς Ἀθήνας, ἄλλης τινὸς δράσεως καὶ τέχνης. Οἱ θίασοι συγκεντροῦνται τελειότερον μὲ πληθὺν πρωταγωνιστούντων προσώπων. Τὰ γνωστὰ ἔργα διαδέχονται

ΚΥΒΕΛΗ ΑΔΡΙΑΝΟΥ

συνεχῶς νεώτερα, οἱ ἕλληνες συγγραφεῖς δεικνύουν κάποιαν ἰδιαιτέραν στοργὴν πρὸς τὸ θέατρον καὶ τὸ κοινὸν ἐνθουσιᾷ περισσότερον. Καθ' ἡμᾶς, τῶν μὲν ἠθοποιῶν αἱ προσπάθειαι προῆλθον ἐκ τοῦ ὅτι ἐνόησαν τὸν σφιγμὸν τοῦ κοινοῦ, τῶν δὲ συγγραφέων μας αἱ συγκινήσεις προῆλθον ἐκ τῶν ἰδιαιτέρων ἐκείνων θρύλλων, οἵτινες πέρυσιν ἠκούσθησαν περὶ τῶν σχέσεων τῶν συγγραφέων τῶν «Παναθηναίων» πρὸς τὸ ταμεῖον τῆς Ν. Σκηνῆς.

Τὸ συμπέρασμα εἶνε, ὅτι ἐφέτος ἡ Ν. Σκηνὴ ἀνεδίβασε τὰ Νέα Παναθήναια τῶν κ.κ. Τσοκοπούλου-Ἀννίνου, ἐπιτυχῆ καὶ εὐχάριστον ἐπιθεώρησιν μὲ νοστιμότατα ἄσματα, τὸ δὲ τοῦ Συντάγματος, ἀντὶ μιᾶς ἀνεδίβασε δύο Ἐπιθεωρήσεις, τὸν Κινηματογράφον τοῦ Δημητρακοπούλου καὶ τὴν Πρωθυπουργίναν τοῦ Μωραϊτίνη.

ΕΔΜΟΝΔΟΣ ΦΙΡΣΤ

Καὶ ἡ μὲν πρώτη εἶνε τρίτη ἔκδοσις, οὕτως εἰπεῖν, τῶν «Παναθηναίων» μὲ ἀρκετὴν ἐπιτυχίαν παιζομένη, ἡ δὲ δευτέρα ἔχει ἰδιαιτέραν τινὰ πρωτοτυπίαν μὲ πολλὴν ἐξυπνάδα γεγραμμένην, ἥτις, ἂν δὲν παρεσύρετο ὑπὸ τῆς ἐνσκηψάσης ἐπιθεωρητικῆς μανίας, ἠδύνατο νὰ εἶνε μία ἐξ ὑπνοτάτη φάρσα, χάρις εἰς τὸ σπινθηρίζον πνεῦμα τοῦ συγγραφέως της. Ἐν τούτοις παίζεται ἐπανειλημμένως μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν καὶ τοῦτο ὀφείλεται ἐπίσης ἀναμφιβόλως εἰς τὰ τραγουδάκια της, τὰ ὁποῖα, κατὰ τὸν συγγραφέα της, μετὰ ἑκατὸν ἔτη — διατί ὄχι καὶ ἀπὸ τώρα — θὰ προστεθοῦν εἰς τὸν Ὀθέλον τὸν Ἀμλέτον, τὰ Δικαστήρια καὶ τὴν Βουλήν. Καὶ τότε

ΡΟΖΑΛΙΑ ΝΙΚΑ

ΜΑΡΙΚΑ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

θὰ ἡσυχάσωμεν ἀπὸ τὰς ἐπιθεωρήσεις καὶ ἴσως θὰ δυνηθοῦν νὰ κρατηθοῦν ἐπὶ τῆς σκηνῆς μερικὰ ἀριστουργήματα, τὰ ὁποῖα μετὰ μεγάλης συστολῆς τώρα καὶ ἀρκετὰ ἀναβιβάζουν. Τοιοῦτον εἶνε καὶ τὸ ἔργον

«Ἡ μαμὰ Κολυβρὶ» παιχθὲν ὑπὸ τῆς Ν. Σκηνῆς, τὸ ὁποῖον παραδόξως μερικοὶ ὠνόμασαν «ἀνήθικον». Ἡ «Ξανθιὰ Περούκα» τοῦ Τζέχωφ κατὰ διασκευὴν τοῦ κ. Ξενοπούλου, Ἡ «Δὶς Διδάκτωρ» ἥτις παίζεται ὑπὸ τοῦ θιάσου τῆς Κυβέλης κ.τ λ.

Ἀπὸ τοὺς ἠθοποιοὺς πρέπει νὰ εἴμεθα κατενθουσιασμένοι Ἡ κυρία Νίκα εἶνε ἡ ψυχὴ τοῦ θεάτρου τοῦ Συντάγματος. Ὑπέροχος εἰς ὅλους τοὺς ρόλους. Τὴν «Σαλώμην» τὸ φιλολογικὸν αὐτὸ ἀριστούργημα. ἀνιαρὸν ὅμως καὶ κουραστικὸν διὰ θερινὸν θέατρον, ἔπαιξαν ἐπανειλημμένως, χάρις εἰς τὴν θαυμαστὴν ὑπόκρισιν τῆς κ. Νίκα. Εἰς τὸν «Κινηματογράφον» καὶ τὴν «Πρωθυπουργίναν» παίζει μὲ πολλὴν χάριν καὶ γοῦστο. Ἐπίσης ὁ κ. Παπαϊωάνου, ἡ κ. Ροζάν, ὁ Χρυσομάλης κλ.

Εἰς τὴν Ν. Σκηνὴν, ἐκτὸς τοῦ ἀμιμήτου κ. Σαγιώρ, προκαλοῦντος τὴν ἀδιάπτωτον εὐθυμίαν, ἰδίως εἰς τὸν Χωροφύλακα Θανάσην», τὰ «Παναθήναια» καὶ τὸν «Μητσέλον» παίζουν ἐπίσης ὡραιότατα οἱ Γαβρηλίδου, Μυράτ, Λούη καὶ πρὸ παντὸς ἡ χαριτωμένη Μαρίκα Κοτοπούλη, ἥτις ὡς νέα γυνὴ, μέλος τοῦ συλλόγου τῶν ἀγάμων καὶ Γκέϊζα εἶνε ἀμίμητος. Εἰς δὲ τὸ «Πανελλήνιον» ἐκτὸς τῆς ὑπερόχου καλλιτέχνιδος Κυβέλης, ἥτις καλὸν θὰ ἦτο νὰ ἐπανέκτα τὸ παλαιὸν ἐπὶ τῆς σκηνῆς θάρρος της καὶ οἱ ἄλλοι ἠθοποιοὶ παίζουν μὲ πολλὴν τέχνην.

Ἰδία ἡ δεσποινὶς Κολυβᾶ, ἡ Περίδου, ὁ κ. Ζάννος, ὁ κ. Παπαγεωργίου, Πλέσσας κλπ. Π....

ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

Διὰ τῶν κάτωθι γραμμῶν ἡ ἐλλόγιμος συνεργάτις κ. Σοφία Οἰκονομίδου δίδει ὡραίαν περιγραφὴν τῆς λατρευτῆς ἡμῶν πριγκιπίσσης Μαρίας.

Ἔσχον τὴν ὑψηλὴν τιμὴν καὶ τὴν μεγίστην εὐτυχίαν νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν πριγκίπισσαν Μαρίαν, δεχθεῖσαν με παρ' αὐτῇ. Ἡ ὑψηλότης της εἶνε εἰς ἄκρον αὐρὰ καὶ χαρίεσσα· ἡ παρουσία της ὁμοιάζει μὲ τὸ μάγον ψιθύρισμα μυροβόλου αὔρας. Ἡ εὐγενὴς γαλλάτις πριγκίπισσα μ' ἐδέχθη ὡς θὰ ἐδέχετο παλαιάν της φίλην, μὲ τόσον δ' ἐνθουσιασμὸν καὶ ἀφέλειαν φέρεται, ὥστε ἀμέσως ἡ γόησσα αἰχμαλωτίζει τὸν ἐπισκέπτην.

Ἡ ὁμιλία της εἶνε θελκτικὴ καὶ γλυκεῖα, τὰ δὲ ὀλίγα ἑλληνικά, ἅτινα ἐξέμαθε κατὰ τὴν ὀλιγοχρόνιον ἐνταῦθα διαμονήν της, προφέρει πολὺ καθαρά. Εἶνε ἀδάμας, εἶνε ἄγγελος, ὅστις ἀπεσπάσθη ἀπὸ τὰ Ἠλύσια τῶν Παρισίων, διὰ νὰ κοσμήσῃ τὰ Ἠλύσια τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς ἐρώτησίν μου δέ, ἂν μένῃ εὐχαριστημένη ἐνταῦθα, μοὶ ἀπήντησεν, ὡς ἐν ἐκτάσει: «Ὦ! πολύ! Ἐδῶ ὅλα εἶνε θαυμάσια, καὶ ὡραῖα!»

Εἶνε πολὺ ἐνθουσιασμένη ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, τὴν δευτέραν της πατρίδα, ἡ εὐγενὴς κόρη, ἡ γλυκεῖα πριγκίπισσά μας· καὶ μήπως δὲν ἔχει δίκαιον, ὅλα ἐδῶ δὲν τῇ προσμμειδιῶσιν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀφελὴς χάρις καὶ τὸ οὐράνιον μειδίαμα τῆς συζύγου τοῦ συμπαθεστέρου τῶν πριγκήπων μας δὲν ἔχει καταστήσει δεσμίους ὅλους μας;

Καὶ διῆλθον οὕτω τὰ ὀλίγα λεπτὰ πλησίον της τάχιστα, ταχύτερον ἢ ὅσον ἐπόθουν, τὰ ὁποῖα ὅμως μοὶ ἐφάνησαν ὡς χρόνοι εὐχάριστοι, αἰῶνες χρυσοῖ.

Σοφία Κ. Οἰκονομίδου.

ΤΑ ΠΡΟΤΕΡΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΙΛΩΝ

Μὲ πιστεύετε, ὅτι ἀκολουθοῦσα καὶ ἐγὼ τὴν μόδαν, ἐφόρεσα τὸν μεγάλον πίλον μου. Ὄχι! Μόνον διὰ τὴν ἀτομικήν μου εὐχαρίστησιν καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας μου ὠχυρώθην κάτωθι τοῦ ὁμολογουμένως ὑπερβολικοῦ καπέλου μου.

Ἀλλ' ἐννοῶ τὴν ἀπορίαν σας. Ποίας ἀνάγκας ἄρά γε ἠμπορεῖ νὰ ἐξυπηρετῇ ἕνας τηλικοῦτος πίλος;

Λοιπὸν ἀκούσατε. Δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐκλαμβάνετε τόσον ζῶα, ὥστε νὰ καθιστάμεθα γελοῖαι ὑπὸ τὰ νέα καπέλα ἁπλῶς διὰ νὰ ἐξυπηρετήσωμεν τὰ γοῦστα μας καὶ τὴν νέαν μόδαν καὶ ὄχι διὰ τὰς πολυτίμους του ὑπηρεσίας ιων. Ἐν πρώτοις εἰς τοὺς ἐξοχικοὺς περιπάτους δὲν ἔχω πλέον ἀνάγκην νὰ σύρω μαζύ μου καὶ ἀλεξιβρόχιον, διότι τὸ καπέλο μου προφυλάσσει ὄχι μόνον ἐμὲ, ἀλλὰ καὶ τὰ τέσσαρα τέκνα μου ἀπὸ τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας.

Ἐπίσης τὸ φλὲρτ διενεργεῖται μὲ περισσοτέραν εὐκολίαν καὶ ἐλευθερίαν, χάρις εἰς τὴν ψιαθίνην στέγην μας καὶ πρὸ παντὸς μακρὰν τῶν βλεμμάτων τῶν ἀναιδῶν ρέπορτερ καὶ τῶν σαχλῶν φωτογράφων.

Ἔπειτα συμβιβάζω ἐξαίρετα τὰ γοῦστα τοῦ συζύγου μου μὲ τὰ ἰδικά μου. Πρᾶγμα παράδοξον μέν, ἀληθὲς δὲ καὶ ἰδοὺ πῶς. Ἐκεῖνος θέλει αἰωνίως ἐξοχήν, χάριν τῆς πρασινάδας ἐνῷ ἐγὼ διὰ πολλοὺς λόγους προτιμῶ τὰ θορυβώδη κέντρα. Λοιπὸν συχνάζομεν εἰς τὰ δεύτερα, ὅπου ἱκανοποιεῖ τὰς ὀρέξεις του καὶ ὁ σύζυγός μου, τερπόμενος ἐκ τῶν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν μας ἀγροτικῶν τοπείων καὶ τῆς ἐπ' αὐτῶν πλουσίας χλωρίδος.

Πρὸς τούτοις καὶ ἡ ἐπιστήμη ἱκανοποιεῖται. Διότι ἂν ἀνέλθωμεν ἐπὶ ἀεροστάτου, ἀφόβως δυνάμεθα νὰ κατέλθωμεν διὰ τῶν ἀλεξιπτώτων, δηλαδὴ καπέλων μας.

Καὶ μήπως ἂν — ὃ μὴ γένοιτο — εὑρισκόμεθα ἐν τινι ναυαγίῳ, δὲν καταλαμβάνετε ὅτι πάλιν θὰ μᾶς ἔσωζον αὐτά; Διότι οἱ μὲν σύζυγοί μας χάριν τοῦ ἑαυτοῦ των θὰ μᾶς ἀπώθουν ἐκ τῶν ἀγκαλῶν των, σκεπτόμενοι, ὅτι αἱ ἀγκάλαι τῆς θαλάσσης θὰ ἦσαν καταλληλότεραι δι' ἡμᾶς. Ἀναμφιβόλως δὲ θὰ ἐπεσκεπτόμεθα τὸν βυθόν της, ἂν δὲν εἴχομεν τὰ μεγάλα καπέλα, τὰ ὁποῖα βεβαίως θὰ μᾶς φέρουν εἰς κάποιον λιμένα σωτηρίας. Δὲν ἀρκεῖ δὲ ὅτι εἶναι ὠφέλιμα μόνον διὰ τὰς γυναῖκας καὶ ἰδοὺ ὅτι καὶ οἱ ἄνδρες πάσης πίστεως καὶ δὴ οἱ διαμαρτυρόμενοι τὰ χρησιμοποιοῦσι.

Παράδειγμα τὸ καπέλον τῆς συζύγου τοῦ κηπουροῦ μου, τὸ ὁποῖον ἀφοῦ θριαμβευτικῶς καὶ ἐπωφελῶς διήνυσε μίαν περίοδον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της, ἤδη ἐξυπηρετεῖ τὰς ἀνάγκας τοῦ συζύγου της, ὡς κυψέλη! Λοιπὸν, κύριοι, σιωπᾶτε ἢ ὄχι;

Δὶς Ἕλλη

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Μία κυρία πρὸς τὴν νεοφερμένην ὑπηρέτριάν της:

— Θὰ σοῦ δίδω 40 δρχ. τὸν μῆνα. Ἀλλὰ ὅσας ζημίας κάμῃς θὰ τὰς κρατῶ ἀπὸ τὸν μισθόν σου.

— Κυρία δὲν μὲ συμφέρει εἶνε λίγος ὁ μισθός.

— Ὀλίγος! 40 δραχμάς!

— Μὰ κυρία, ἐγὼ θὰ κάνω ζημίας ἐπάνω ἀπὸ 40 δρχ. Τότε τί θὰ μοῦ μένῃ;

⋊

Μεταξὺ μπεμπέδων:

— Λιλὴ τί ἔχει ἡ κούκλα σου; Ἄρρωστη εἶνε;

— Ναί. Βαρυακούει.

⋊

Μεταξὺ δύο φίλων εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Φαλήρου:

— *Φλῶρα.* Ἄχ! Δὲν εἰξεύρεις Λόλα, μου, πόσον μὲ εὐχαριστεῖ αὐτὴ ἡ θαλασσία αὔρα.

Λόλα.— Μά, καϊμένη, σήμερα ὁ ἀέρας ἔρχεται ἀπὸ τὴν ξηράν!

⋊

Μεταξὺ συζύγων.

— Πῶς σοῦ φαίνεται, Μιχαλάκη, ὁ νέος μάγειρός μας;

— Θαυμάσιος! Πιστεύω τώρα νὰ τρῶμε σοῦπα χωρὶς τρίχες, ἀφ' οὗ εἶνε φαλακρός.

⋊

Ἡ κυρία πρὸς τὴν ὑπηρέτριαν:

— Μαρία, ἐσὺ ἔδωκες αὐτὸ τὸ πισκότο εἰς τὸ σκυλάκι; Εἶναι δηλητηριασμένο! Πάρτο καὶ δῶσε το εἰς ἕνα πτωχόν....

⋊

— Τὰ ἔμαθες; Ὁ Θανάσης εἶνε φυλακή.

— Μπᾶ! Εἶσαι βέβαιος;

— Διάβολε, ἤμουν δικηγόρος του..

⋊

Ἡ μικρὰ Φλῶρα πρὸς τὴν ὑπηρέτριάν της·

— Κατίνα, μήπως εὑρῆκες καμμία κοῦκλα ποῦ τὴν λένε Λόλα;

⋊

— Ἀ! φίλε μου! Ἡ Παρασκευὴ δι' ἐμὲ εἶνε ἡ πλέον κατηραμένη ἡμέρα.

— Ἐκατάλαβα. Φαίνεται, ὅτι Παρασκευὴν θὰ ἐπαντρεύτηκες.

⋊

Ὁ Δόκτωρ.— Διὰ νὰ θεραπευθῆτε, κυρία μου, πρέπει νὰ ὑπανδρευθῆτε.

Ἡ πελάτις. — Ὦ! μεθ' ὑμῶν ἰατρέ, εὐχαρίστως.

Ὁ Δόκτωρ.— Δυστυχῶς, κυρία μου, ὄχι! Διότι ὁ ἰατρὸς προσδιορίζει τὸ φάρμακον, ἀλλὰ δὲν τὸ λαμβάνει.

⋊

— Βλέπεις αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον; τόσον ἀνάδει ἅμα θυμώσῃ, ὥστε ἂν κάνῃ λουτρὸ, τὸ νερὸ ἀρχίζει νὰ βράζῃ.

⋊

Ἐν τινι καταστήματι εὐκαιρίας:

— Πόσον ἔχει αὐτὸς ὁ μπουφές;

— 60 δραχμάς.

— Καὶ μὲ δόσεις;

— 120 δρχ. καὶ προκαταβολὴ τὰ μισά.

⋊

— Κατηγορεῖσαι, ὅτι εἰς τινα πυρκαϊὰν ἀπεπειράθης νὰ κλέψῃς ἕνα κύριον. Πῶς λοιπὸν ἀρνῆσαι τὴν κλοπὴν τοῦ ὡρολογίου, ἀφοῦ τόσοι σὲ εἶδον, ὅτι τοῦ ἐτράβηξες τὴν ἁλυσίδα.

— Ἀλλά, κύριε δικαστά, δὲν ἤτανε μὲ ρωλόϊ ἡ ἁλυσίδα.

Ἔλεγέ τις δι' ἕνα ἀκαταπόνητον φλύαρον

— Ἄ, αὐτὸς καὶ ὅταν ἀκόμη τὸν βάλλουν εἰς τὸ φέρετρον, θὰ εὕρῃ τὸ μέσον νὰ φλυαρῇ μὲ τοὺς νεκροκόμους.

— Ἴσα, ἴσα, τότε θὰ μοῦ χρειασθῇ ἡ συντροφιά, ἐπεῖπεν οὗτος.

⋊

Ὀφθαλμολόγος τις πρός τινα πελάτην του ἀπωλέσαντα τὴν ὅρασιν, προκειμένου νὰ τῷ κάμῃ ἐγχείρισιν.

— Ἔχεις ἐμπιστοσύνην εἰς ἐμέ;

— Πῶς, δὲν μὲ βλέπετε; τυφλὴν μάλιστα ἐμπιστοσύνην.

⋊

Υἱός τις ἀνεγίνωσκεν ἡμέραν τινὰ εἰς ἐπήκοον τῆς μητρός του, ὅτι ἡ κάμηλος ἐργάζεται καὶ ὀκτὼ ἡμέρας, χωρὶς τὸ παράπαν νὰ πίνῃ.

Καὶ ἡ μήτηρ ἀναστενάζουσα:

— Τί ἀντίθεσις μὲ τὸν πατέρα σου, ὁ ὁποῖος ὀκτὼ ἡμέρας κατὰ συνέπειαν πίνει, χωρὶς νὰ ἐργάζεται.

⋊

Μεταξὺ Κυρίου τινὸς καὶ Κυρίας.

— Ξεύρετε, ὁ κ. Π.... νυμφεύεται μὲ μίαν καλὴν προῖκα!

— Ὡραῖα καὶ μὲ γυναῖκα ὄχι; ἐρωτᾷ ἡ κυρία.

— Σήμερον ποῖος λογαριάζει τὴν γυναῖκα, ὅλοι τὴν προῖκα λογαριάζουν.

— Καὶ διὰ τὴν κόρην σας ἔτσι εἶναι; δὲν τὴν λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν;

— Ἄ, ἡ κόρη μου ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν....

⋊

Ἀπάντησις ἀφῃρημένου:

— Θὰ ἔλθῃς, Πέτρε, εἰς τὴν κηδείαν τοῦ Περικλῆ;

— Ἀδύνατον σήμερον, ἔχω ἐργασίαν, αὔριον εὐχαρίστως.

⋊

Πονηρός τις πατὴρ ὡδήγησε τὸν υἱόν του εἰς τὸ ἱπποδρόμιον.

— Νά, βλέπεις, τῷ λέγει, πῶς γνωρίζει τὴν ἀριθμητικὴν τὸ σκυλάκι αὐτὸ, ἐνῷ σὺ ἐπῆρες κακὸν βαθμόν.

— Ναί, πατέρα, ἀλλὰ ἐρωτήσατέ το τώρα καὶ ὀλίγην Γεωγραφίαν;

⋊

Εἰς τὰς ἐξετάσεις.

Ὁ καθηγητής. — Ἀλλὰ, παιδί μου, μετὰ λύπης σοῦ λέγω, ὅτι δὲν προώδευσες καθόλου εἰς τὰ Ἑλληνικά. ἐγὼ εἰς τὴν ἡλικίαν σου ἐξηγοῦσα τροχάδην τὸν Θουκυδίδην.

Ὁ μαθητὴς (μὲ ἑτοιμότητα).— Φαίνεται, κύριε καθηγητά, πῶς θὰ εἴχετε τότε καλείτερον καθηγητήν.

⋊

Ὁ ὑπάλληλος τῶν διαβατηρίων τῆς Νομαρχίας, προκειμένου νὰ ἐκδώσῃ διαβατήριόν τι πρὸς μονόφθαλμον, μετά τινα δισταγμὸν ἐσημείωσεν:

— Ὀφθαλμοὶ μέλανες, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἷς ἀπουσιάζει!

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

14. Αἴνιγμα.

Τὸ πρῶτον μου γλυκεῖα λέξις,
Εἶνε ἡ καλλιτέρα μοῦσα
Εὐφραίνουσα τὰ ὦτα, τὴν ψυχὴν
Τὸ πνεῦμα σου μεταρσιοῦσα.

Τὸ δεύτερον εἶνε ἀντωνυμία,
ἐπεξηγήσεις ἄλλαι περιττάι,
Γνωστὴ ὡσὰν αὐτὴ καμμία
Δὲν εἶνε ἄλλη, ἀγαπητέ.

Λοιπὸν ἐὰν αὐτὰ συνδέσῃς,
εἰς μίαν πόλιν ρωσσικὴν
χωρὶς νὰ θέλῃς, λύτα μου, θὰ πέσῃς.

15. Γρῖφος

Υἱὲ ΒΓ 1 ἵα Δ 1 — Κττ Ε.

16. ῥόδον—Μίγδον

Χισα ροα — Σανο

17. Φωνηεντόλιπον

+ κ + δ + μ + + κ + + π + λ + τ + +
—ΑΝ—

ΛΥΣΕΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

2ου ΤΕΥΧΟΥΣ

6.—Ξύλον, φύλλον.—7. Ἥδιστον ἡ ἐπιτυχία.—8. Πρεσβύτατον τῶν ὄντων Θεός

Λύται. Θ. Γαλανόπουλος ἐκ Σύρου 3, Δ. Μιχαηλίδης ἐκ Πειραιῶς 3, Λόλα Φλώρου ἐξ Ἀθηνῶν 3, Π. Βουτσινᾶς ἐκ Πειραιῶς 1, Θ. Παρασκευᾶς ἐξ Ἀθηνῶν 2, καὶ Ἑλένη Στεφανάκου ἐκ Πειραιῶς 2.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Ν. Χίον. Σᾶς μετεφέραμεν ἤδη αὐτόθι. Καλὴν διασκέδασιν.—Σ. Α. Π. Λαμίαν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη Σᾶς ἐνεγράψαμεν καὶ εἰς Φύσιν καὶ εἰς Πανόραμα. Εὐχαριστοῦμεν.—Β. Ξ. Ἀλεξάνδρειαν. Φυλλάδια σᾶς στέλλονται τακτικῶς, ἀποροῦμεν διὰ τὴν ἀπώλειάν των. Ὡς φαίνεται, δὲν δίδετε προσοχὴν εἰς τὴν «Φύσιν» μας καὶ σᾶς τὴν παίρνουν ἄλλοι. Ἐν τούτοις σᾶς στέλλομεν ἄλλα φυλλάδια καὶ γράφομεν.—Ι. Μ. Σύρον. Ἐπιστολαί σας καὶ χρήματα ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν πολύ. Ἐγράψαμεν.—Α. Δ. Π. Noussetli.—Δελτάριον ἐλήφθη. Σᾶς ἀπηντήσαμεν καὶ ἐστείλαμεν φυλλάδια. Εὐχαριστοῦμεν.—Ν. Π. Κοράβιαν. Ἀποροῦμεν διὰ καθυστέρησιν. Φαίνεται φυλλάδια καὶ πακέτα ἐφημερίδων δὲν σᾶς ἐπιδίδονται καὶ ἐξετάσατε.—Ἐ. Σ. Σουέζ. Δελτάριον ἐλήφθη. Ἔχει καλῶς. Τόμοι σᾶς ἀπεστάλησαν καὶ ἐγράψαμεν.—Π. Κ. Λαμίαν. Ἔχει καλῶς. Ἀναμένομεν ἀποτέλεσμα.—Ν. Π. Καρτούμ. Ἀποροῦμεν πολύ, ἐνῷ σᾶς στέλλονται ἀνελλιπῶς. Σᾶς ἐστείλαμεν ἐκ νέου ζητούμενα.—Α. Δ. Λανζάρ. Συνδρομὴ καὶ ἐπιταγὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν πολύ.—Φ. Μ. Κάϊρον. Εὐχαρίστως στειλατέ τα καὶ ἐλπίζομεν νὰ εἶναι κατάλληλα πρὸς δημοσίευσιν.

ΕΥΤΥΧΕΙΣ ΓΑΜΟΙ

Ἐτελέσθησαν τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐν Ἀργοστολίῳ οἱ γάμοι τῆς ἀξιολόγου δεσποινίδος Ἑλένης Μαικοπούλου μετὰ τοῦ καλλίστου καὶ μεμορφωμένου κ. Χαρ. Βεντουράτου, οὓς εὐχόμεθα ἀπὸ καρδίας εὐτυχίαν καὶ πολυζωΐαν.

Παρακαλοῦνται πάντες οἱ καθυστεροῦντες τὰς συνδρομάς των, ὡς καὶ οἱ κατὰ τόπους ἀνταποκριταί μας, ὅπως, εὐαρεστούμενοι, ἀποστείλωσιν ἡμῖν τὸ ταχύτερον ταύτας, πρὸς τακτοποίησιν πάσης ὀφειλῆς των.

ΤΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ

Εἰκονογραφημένη Ἐπιθεώρησις

Ἐκδίδεται κατὰ μῆνα

Τὸ καλλιτεχνικώτερον καὶ Πρωτοτυπώτερον ὅλων τῶν εἰκονογραφημένων τῆς Ἀνατολῆς.

Δημοσιεύονται πόλεις, τοπεῖα, ἐξέχοντα πρόσωπα, ἐξοχαί, γεγονότα, σκηναὶ κτλ. κατὰ προτίμησιν ἑλληνικῆς φύσεως.

Ἐκδόται **Ἀδελφοὶ Πρίντεζη**

Συνδρομὴ Ἐσωτερικοῦ δρ. **10**
» Ἐξωτερικοῦ φρ. **10**

Ὁ ἀποστέλλων τὴν συνδρομὴν, ἐγγράφεται καὶ λαμβάνει ἅπαντα τὰ ἐκδοθέντα μέχρι τοῦδε φυλλάδια καὶ τεύχη.

Διεύθυνσις: Εἰς Ἀθήνας

Ὁδὸς Σωκράτους ἀριθ. 2

ΤΟ "ΕΜΠΟΡΙΟΝ,,

Εἶνε ὁ τίτλος νέου περιοδικοῦ ἐν Πειραιεῖ ἐκδιδομένου ὑπὸ τοῦ κ. *Κ. Παναγιωτοπούλου*, Διευθυντοῦ τῆς ἐμπορικῆς σχολῆς, ἐμπειροτάτου καὶ φιλοπονωτάτου ἀνδρός, ἀσχολουμένου μετὰ πρωτοφανοῦς ζήλου εἰς τὴν ἀνήψωσιν τῆς ἐμπορικῆς ἐπιστήμης.

Τὸ «Ἐμπόριον» ἀποβλέπει εἰς τὴν διάδοσιν τῶν νεωτέρων ἐμπορικῶν γνώσεων, παρακολουθοῦν ὅλα τὰ ποικίλα ζητήματα τοῦ ἐμπορίου καὶ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτοῦ.

Συνδρομαὶ ἐσωτερικοῦ δραχ. 5.
» ἐξωτερικοῦ φραγ. 5.

Ἀπευθυντέον :

Κωνστ. Ἀναγνωστόπουλον
Διευθ. Ἐμπορ. Σχολῆς

Πειραιεῖ

ΕΛΛΗΝΙΣ διδασκάλισσα διπλωματοῦχος τοῦ Ἀρσακείου ζητεῖ θέσιν ἐντοῦθα εἰς οἰκίαν ὡς ἐσωτερικὴ διδασκάλισσα ἢ ὡς ἡμισύσσιτος. Πληροφορίαι εἰς τὸ Μυροπωλεῖον τῆς κυρίας Κ. Στίνη, ὁδὸς Ἑρμοῦ, Ἀθήνας.